

**GRAD UMAG
CITTÀ DI UMAGO**

KULTURNA STRATEGIJA

Umag, listopad 2012.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. VIZIJA I MISIJA.....	7
3. OSNOVNE ČINJENICE	7
3.1. Stanovnici Grada Umaga i okolice.....	7
3.2. Turistički dolasci u Umag	8
3.3. Institucije i udruge, kulturne manifestacije i izdvajanje iz proračuna Grada Umaga	9
4. METODOLOGIJA IZRADE	10
5. MATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA	12
6. MUZEJSKA DJELATNOST	16
7. NAKLADNIŠTVO, KNJIŽEVNOST I KNJIŽNIČARSTVO	19
7.1. Nakladništvo.....	19
7.2. Književnost	20
7.3. Knjižničarstvo	21
8. LIKOVNA UMJETNOST	24
9. KINEMATOGRAFIJA I NOVI MEDIJI	27
9.1. Kinematografija	27
9.2. Novomedijska kultura	29
10. GLAZBENA UMJETNOST	31
11. SCENSKA UMJETNOST	34
12. NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA	36
13. KULTURNI AMATERIZAM	40

14.	KULTURA TALIJANSKE NACIONALNE ZAJEDNICE	41
15.	KULTURA OSTALIH NACIONALNIH MANJINA	44
16.	MEĐUSEKTORSKA SURADNJA	47
17.	MEĐUNARODNA SURADNJA	50
18.	KULTURA, MEDIJI I INFORMACIJSKI SUSTAVI.....	53
18.1.	Kultura i mediji.....	53
18.2.	Informacijski servis	54
19.	FINANCIRANJE KULTURE	56
	RADNI TIM UMAŠKE KULTURNE STRATEGIJE	58
	MEĐUNARODNE KONVENCIJE, ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KORIŠTENI U IZRADI STRATEGIJE	60

1. UVOD

Grad Umag, kao jedan od perspektivnijih gradova u Istarskoj županiji, u svojem je usponu u posljednjih nekoliko godina pokazao jasnu namjeru za poboljšanjem pozicije na razvojnoj i turističkoj mapi Republike Hrvatske. Međutim, te se težnje ne mogu ostvariti jedino razvojem gospodarstva ili povećanjem turističke ponude koja se oslanja isključivo na smještajne kapacitete i stihijsku ponudu različitih zabavnih sadržaja.

Pravi razvoj grada karakterizira povećani interes za umjetničko stvaralaštvo, kulturnu baštinu, razvoj civilnog društva, uređenost institucija, sustav cjeloživotnog učenja... Bogata povijest Umaga ostavila je čelnim ljudima Grada, građanima, ali i svim stručnim djelatnicima u zalag bogatu kulturnu baštinu. S obzirom na to da proučavanju, očuvanju i kvalitetnom prezentiranju kulturne baštine u prošlosti nije posvećeno dovoljno pozornosti, u Gradu nije postojala jasna vizija kako ulagati u kvalitetu na tom polju.

Kulturna strategija Grada Umaga trebala bi biti jedan od osnovnih dokumenata kojim će biti definirane smjernice razvoja kulture u Umagu u narednom desetogodišnjem razdoblju. Ona daje prava polazišta za dijalog o ključnim pitanjima: Kakav želimo kulturni život u Umagu? Koje su nam primarne potrebe? Tko bi trebao ostvariti definirane ciljeve, s kojim resursima i u kojem roku?

Samoj izradi strategije prethodilo je definiranje područja, kulturnih sektora i nositelja aktivnosti za svaki definirani sektor. Sektori su formirani upravo na način kako ih definiraju upravna tijela, odnosno zakonski propisi, a temeljem podjele prema umjetničkim aktivnostima. Osnovni orijentir pri razdiobi kulturnog polja na kulturne djelatnosti pružila nam je Istarska kulturna strategija (IKS). One su raspoređene sljedećim redoslijedom:

- Materijalna kulturna baština – zaštita i prezentacija graditeljske i arheološke kulturno-povijesne baštine
- Muzejska djelatnost – arheološka i povijesno-umjetnička istraživanja, nabava i obrada muzejske građe, edukativno-izložbene aktivnosti...
- Nakladništvo, književnost i knjižničarstvo – obuhvaća sve aktivnosti vezane uz svijet knjige i kulturu čitanja

- Likovna umjetnost – likovno stvaralaštvo, galerijsko-izložbena djelatnost, distribucija i valorizacija likovnih djela, odnosno zbirki
- Kinematografija i novi mediji – filmsko stvaralaštvo, kinoprikazivačka djelatnost, multimedijalni projekti i kultura mladih
- Glazbena umjetnost – glazbeni odgoj i obrazovanje, koncerti i manifestacije
- Scenska umjetnost – kazališne predstave i festivali, dramska produkcija, plesna umjetnost
- Nematerijalna kulturna baština – istraživanje, arhiviranje i prezentacija usmene književnosti i predaje, tradicijskih običaja i vještina; organizacija tradicionalnih proslava i svečanosti
- Kulturni amaterizam – stvaralačke djelatnosti udruga građana u kulturi koje se obavljaju na hobističkoj osnovi
- Kultura talijanske nacionalne zajednice – obuhvaća sve aspekte kulturne tradicije i djelatnosti autohtone talijanske manjine
- Kultura ostalih nacionalnih manjina – obuhvaća sve kulturne djelatnosti udruga i pripadnika nacionalnih manjina: Slovenaca, Srba, Bošnjaka, Crnogoraca i drugih
- Međusektorska suradnja – suradnja ustanova i udruga koje se bave kulturom, suradnja s obrazovnim ustanovama, turističkim i drugim gospodarskim subjektima
- Međunarodna suradnja – prekogranična i regionalna suradnja u kulturi, internacionalni kulturni projekti
- Kultura, mediji i informacijski sustavi – medijsko praćenje kulturnih događanja, integracija podataka i promidžba kulturnih događanja
- Financiranje – korištenje proračunskih sredstava, privlačenje sponzora, programi Europske Unije

Unatoč tome što te djelatnosti nemaju strogo definirane granice vlastitog područja, pokušali smo Kulturnu strategiju pisati jasno i sažeto, navodeći činjenice o trenutnom stanju i kontekstu u kojem se odvijaju pojedine kulturne djelatnosti, a zatim navodeći ciljeve razvoja navedenih kulturnih područja u budućnosti. Uz strategiju priložen je i popis referentne građe za odgovarajuća područja.

Kulturnom strategijom Grada Umaga pokušali smo ujedno dati osnovu i za povezivanje kulturnih djelatnosti s medijskom, odnosno komunikacijskom mrežom, kao i prostornom politikom, prvenstveno u dijelu smjernica za razvoj i definiranje budućih

aktivnosti. Također, strategija definira i način povezivanja kulturnih aktivnosti s ostalim sektorima, prvenstveno s obrazovanjem i turizmom.

Posebni dijelovi Kulturne strategije posvećeni su hijerarhijskom, administrativnom i financijskom upravljanju kulturom. Time se želi sve ono što predstavlja kulturu Umaga staviti u službu razvoja lokalne sredine, povećanja kvalitete života pojedinaca, pokušavajući istovremeno iznaći način za kvalitetan održivi kulturni razvoj Grada Umaga.

Zahvaljujući osobama koje su sudjelovale u izradi strategije, pojedincima koji su kroz javnu raspravu dali svoj doprinos ovoj strategiji, te podršci gradske uprave, u prvi plan postavljaju se ciljevi čijom bi se realizacijom cjelokupna kvaliteta života i paleta kulturnih i obrazovnih mogućnosti u Gradu podigla na višu razinu. Kulturna strategija trebala bi biti motivacijski dokument – prije svega gradskoj upravi i profesionalnim djelatnicima u kulturi, a zatim i svim zainteresiranim građanima i organizacijama civilnog društva – poticaj na zajedničko preispitivanje kulturnih vrijednosti, postavljanje novih ciljeva te kreiranje specifičnog kulturnog ambijenta u Gradu Umagu.

2. VIZIJA I MISIJA

Vizija

Umag je grad bogate europske kulturne baštine, grad gdje se susreću elementi različitih povijesnih epoha i nacionalnih tradicija. Umag je grad s perspektivom: u posljednjih nekoliko desetljeća grad karakterizira intenzivan gospodarski, društveni i kulturni razvoj i zbog toga je njegovu višesmjernom i višeslojnom kulturnom životu potrebna strategija koja će razlikovati primarne i dugotrajne ciljeve od provizornih rješenja i konjunkturnih interesa.

Misija

Očuvanje, odnosno revitalizacija kulturne baštine grada Umaga i buđenje novog interesa šire javnosti za njezine vrijednosti. Daljnja razrada i upravljanje funkcionalnom i integriranom kulturnom infrastrukturom koja će kulturnim institucijama, udrugama i djelatnicima omogućiti da kreativno odgovaraju na izazove vremena, održavajući kvalitetu života u gradu na razini koja će biti poticajna za sve sugrađane i privlačna za brojne posjetitelje našeg grada.

3. OSNOVNE ČINJENICE

3.1. Stanovnici Grada Umaga i okolice

Prema posljednjem popisu stanovnika (2011) Grad Umag s okolicom broji 13.594 stanovnika, od kojih 7.093 (52%) živi u samom mjestu. Od ostalih naseljenih mjesta više od 200 stanovnika imaju mjesta: Murine (920), Babići (505), Petrovija (471), Zambratija (463), Juricani (410), Finida (378), Sv. Marija na Krasu (336), Kmeti (321), Vilanija (266), Bašanija (256), Savudrija (248), Valica (239), Čepljani (212) i Seget (204). Prilikom socijalističkog preustrojavanja kulturnog polja Umaštine nakon II. svjetskog rata, ključna uloga dodijeljena je Domovima kulture (uz umaški, od velike važnosti je za ovaj prostor bio Dom kulture u Bujama), odnosno Zadružnim domovima. Zadružni domovi u Juricanima, Babićima i Sv. Mariji na Krasu bili su središta društveno-kulturnog života umaške okolice, što je bilo poticajno za različite oblike umjetničkog amaterizma. Iako taj vid decentralizacije kulturnog života treba promatrati u svjetlu tadašnje kulturne politike provođene u ime komunističkog populizma i buđenja hrvatske nacionalne svijesti, očigledan je nesrazmjer između takve razuđenosti kulturnih sadržaja prije nekoliko desetljeća i današnje situacije kada se najveći broj kulturnih aktivnosti organizira u Umagu.

Obnova Društvenog doma u Bašaniji (Savudrija) ove, 2012. godine, i planirano obnavljanje bivših Zadružnih domova i sličnih prostora u Juricanima, Babićima, Sv. Mariji na Krasu te Murinama i

Petroviji prilika je i za novu podršku kulturnom životu u tim naseljima. Takva podrška potrebna je i zbog obnovljenih, raznolikih kulturnih aktivnosti talijanske nacionalne manjine (osim umaške Talijanske zajednice "Fulvio Tomizza" koja pod različitim nazivima kontinuitet svoga djelovanja bilježi od 1945. godine, u Savudriji djeluje Talijanska zajednica od 1954. godine, dok su novijeg datuma Talijanske zajednice Babići-Lovrečica (1993) i Materada (2000)), kao i zbog mogućeg otvaranja prostora za djelovanje različitih udruga u kulturi i ostvarenja novih projekata.

3.2. Turistički dolasci u Umag

Međutim, novu kulturnu situaciju već desetljećima određuje i činjenica da je Umag destinacija brojnih turista iz cijele Europe, pa i šire. Podaci Turističke zajednice Grada Umaga pokazuju da je u 2011. godini zabilježeno 398.300 dolazaka (od čega je samo 7% domaćih gostiju), a dakako najveći je broj tih dolazaka u sezoni: u srpnju i kolovozu tekuće 2012. godine zabilježeno je gotovo po 100.000 dolazaka. Za cijelu Istru dostupni su i podaci o zemljama pripadnosti turista, koji su relevantni za strateško osmišljavanje kulturne ponude Grada Umaga u ljetnoj sezoni. Prema podacima za srpanj i kolovoz 2012. godine, najviše je u Istru došlo gostiju iz Njemačke (393.188), zatim slijede turisti iz Slovenije (219.271), Italije (206.712), Austrije (188.361) i Nizozemske (121.920). U većem broju dolaze i gosti iz Češke, Mađarske, Poljske, Rusije, Francuske... Zajednička europska budućnost nalazi se i u osmišljavanju odgovarajućih kulturnih programa koji bi privukli goste iz ovih zemalja.

3.3. Institucije i udruge, kulturne manifestacije i izdvajanje iz proračuna Grada Umaga

Umag ima tri kulturne institucije od kojih po svojoj povijesti (osnovano 1956), broju zaposlenih (14) i proračunskim sredstvima središnju ulogu ima Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“. Druge dvije institucije su mlađe i ustvari su se razvile osamostaljivanjem od Učilišta: Muzej grada Umaga (osnovan 2000; 4 zaposlena) i Gradska knjižnica Umag (osnovana 2006; 4 zaposlena). Ove ustanove su financirane većim dijelom iz proračuna Grada Umaga, a manjim iz vlastitih prihoda i sredstava nadležnih Ministarstava, Turističke zajednice, gospodarskih subjekata i sl.

Kao što je gore spomenuto, za umaški kulturni život od velike je važnosti djelovanje Zajednica Talijana u Umagu, Savudriji, Babićima i Materadi. Za svoje programe Zajednice Talijana sufinancirane su iz gradskog proračuna. Raspon njihovih kulturnih aktivnosti vrlo je raznovrstan, a osobito se ističu na planu kulturnog amaterizma i prezentiranju nematerijalne kulturne baštine.

Za nacionalne kulturne vrednote u Umagu najviše brine Ogranak Matice hrvatske Umag (i Ogranak MH Buje, budući da se njihove aktivnosti često tiču cijele Bujštine), kontinuiranom nakladničkom djelatnošću (sufinanciranom iz gradskog proračuna) i kulturno-povijesnim istraživanjima. Sve su aktivnije i udruge nacionalnih manjina:

Društvo Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Bujština“, Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ – pododbor Umag, Nacionalna zajednica Bošnjaka Bujštine čije projekte sufinancira i Grad Umag. Nedavno je osnovano i Slovensko kulturno društvo „Ajda“.

Inače, prema posljednjim podacima na području Umaga djeluje 15 udruga u kulturi, a realizira se oko dvadeset projekata i isto toliko kulturnih manifestacija godišnje. Najviše sredstava dobiva Međunarodni festival komornog teatra „Zlatni lav“ koji se organizira u Umagu od 2000. godine. Od većih manifestacija, odnosno projekata koji su sufinancirani i sredstvima Grada Umaga izdvajamo: Maškare (Petrovija), Međunarodni susret limenih glazbi, Dernek – kulturno-zabavni, sportski događaj za mlade, tradicionalni Uskršnji piknik – Picnic di Pasquetta u Sv. Pelegrinu... Osim toga, Grad Umag sufinancira i projekte Galerije Marin, jedine privatne galerije koja aktivno sudjeluje i doprinosi kulturnom životu grada.

4. METODOLOGIJA IZRADE

Izrada Kulturne strategija Grada Umaga za desetogodišnje razdoblje započeta je na inicijativu skupine umaških kulturnih djelatnika. Inicijalni sastanak održan je 4. veljače 2012. godine u Gradskoj knjižnici Umag, a prvi radni sastanak 10. veljače 2012. godine u Pučkom otvorenom učilištu „Ante Babić“.

Nakon izrade koncepta, određeni su nositelji aktivnosti za svako pojedino područje strategije. Na kulturnoj strategiji radilo je dvadesetak stručnih osoba s iskustvom u kulturnim djelatnostima, a njihov je zadatak bio analizirati postojeće stanje, utvrditi ključne probleme i smjernice razvoja te odrediti prioritete djelovanja u

narednom desetogodišnjem razdoblju. S obzirom na to da Umag nema veliki broj kulturnih djelatnika koji bi se mogli uključiti u izradu strategije, nije bilo moguće definirati radne timove za svako od navedenih područja, nego su se radni timovi formirali objedinjavajući više njih.

Osim već spomenutih, zadatak izrađivača bio je definirati i indikatore koji će vrednovati Kulturnu strategiju Grada Umaga, fokusirajući se na analizu unutarnjih snaga i slabosti, ali i na analizu političkih, društvenih, ekonomskih čimbenika koji utječu na kulturne djelatnosti u gradu. Takvim pristupom izradi strategije uočene su pozitivne mogućnosti, ali i krizni momenti koji pred čelne ljude Grada, ali i sve djelatnike u kulturi, obrazovanju, turizmu pa i gospodarstvu postavljaju nove izazove.

Kulturna strategija Grada Umaga nije isključivo plod rada navedenog broja djelatnika u kulturi. Nastala je kao plod šire javne rasprave u kojoj je svaki zainteresirani pojedinac imao priliku iskazati svoje promišljanje na temu kulture grada. Nakon što je radni tim završio s izradom „draft“ verzije, ista je upućena svim udrugama u kulturi Grada Umaga, a promišljanja civilnog sektora o prijedlogu dokumenta artikulirana su na okruglom stolu, održanom 4. srpnja 2012. godine. Nakon toga, 3. kolovoza 2012. godine, održan je sastanak inicijatora izrade s Gradom Umagom, kojom prilikom je prijedlog Kulturne strategije i službeno predan Upravnom odjelu za opće poslove i društvene djelatnosti kao resornom odjelu Grada Umaga na daljnji postupak, koji je uključivao javnu raspravu i usvajanje konačnog teksta Strategije od strane nadležnih tijela Grada Umaga.

Javna rasprava o prijedlogu Kulturne strategije Grada Umaga trajala je u periodu od 14. kolovoza do 30. rujna 2012. godine.

S obzirom na to da je Strategija obuhvatila širok spektar kulturnih sektora, njena kvaliteta, usuglašenost napisanoga, ali i usvajanje od strane nadležnih tijela Grada Umaga, plod je međusobne suradnje i razumijevanja svih njenih autora i onih na koje se ona odnosi.

Nakon usvajanja Kulturne strategije slijedi donošenje provedbenog plana, kojime će se odrediti prioriteti, nositelji, sredstva i rokovi realizacije zacrtanih ciljeva.

5. MATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA

Dugoročni **Program zaštite kulturno-povijesne i graditeljske baštine Općine Umag** donesen je još 1994. godine. Topografiju kulturne i arheološke baštine Umaga izradio je Muzej grada Umaga unutar Konzervatorske podloge za prostorni plan uređenja Grada Umaga - Izmjene i dopune, 2011. godine. Posebno je izrađena i srednjovjekovna arheološka topografija umaškog područja. Ali budući da većina lokaliteta nije vidljiva „golim okom“, taj će broj čak i za pojedina područja na kojima je topografija utvrđena teško ikada biti konačan. Muzej grada Umaga glavna je ustanova koja, u koordinaciji s gradskim upravnim odjelima, skrbi za bogatu nepokretnu i pokretnu materijalnu kulturnu baštinu Umaga i okolice, ali je, međutim, zbog slabih materijalnih i financijskih uvjeta suočen s nizom prepreka u svojoj djelatnosti.

Osnove sustavne zaštite baštine, dakle, čine dugoročne aktivnosti na izradi strateških planova očuvanja, na inventarizaciji i stručnoj valorizaciji dobara, kontinuirano istraživanje lokaliteta i primjena novih tehnologija, uređenje imovinsko-pravnih odnosa. Medijacijska uloga Muzeja u edukaciji i informiranju stanovništva, ali i turista, također je od velike važnosti za očuvanje građevinske i arheološke baštine, jer je bez podizanja svijesti o njezinoj vrijednosti ona prepuštena daljnjoj nebrizi i devastiranju na nezaštićenim lokalitetima. Zbog toga je na ovom polju od osobite važnosti

koordinirano djelovanje gradske uprave i svih institucija koje mogu djelovati na polju informiranja javnosti.

Zbog činjenice da su mnoga kulturna dobra i kulturno-povijesne cjeline zapušteni, potrebno je pristupiti revitalizaciji uvođenjem povijesnih namjena, ožvljene povijesti ili prihvatljivih novih sadržaja kako bi kulturno dobro aktivno „sudjelovalo“ u

životu lokalne zajednice (posebice kulturna dobra koja bi uz razmjerno skromnija ulaganja u uređenje okoliša, postavljanje infopanoa i popratnih, konzervatorski prihvatljivih sadržaja, privlačila posjetitelje). Očigledno je da je u svakom segmentu zaštite kulturne baštine bitna povezanost lokalnih subjekata sa stručnjacima, stručnim centrima i ustanovama; to se isto tako odnosi na restauracijske djelatnosti, budući da je primjeren način obrade arheoloških predmeta, umjetnina i objekata od ključne važnosti za njihovo očuvanje. Za ilustraciju, restauraciju pokretnih arheoloških predmeta provodi restaurator Muzeja u suradnji s Arheološkim muzejom iz Pule, Umjetničkom akademijom u Splitu, a kemijske analize u suradnji s Centrom za istraživanje metala Istarske županije (Metris) iz Pule. Restauraciju nepokretne arheološke baštine Muzej organizira u suradnji s licenciranim izvođačima za pojedini rad na vrsti kulturnog dobra.

Sprega kulturnih ustanova i turističkih organizacija na polju promocije kulture Umaga daleko je od idealne i to je jedan od bitnih razloga niske razine prezentacije kulturne baštine Umaga općenito. Nedavno objavljena Monografija grada Umaga, naprimjer, pruža odličnu osnovu za objavljivanje niza specijaliziranih turističkih vodiča i letaka s osnovnim informacijama o lokacijama, odnosno itinerarima koji bi omogućili posjetiteljima uvid u kulturno blago Umaga i okolice. Potreba za objedinjavanjem informacija, organiziranim i usmjerenim obilascima pojedinih lokaliteta atraktivnih za kulturni turizam očigledna je. I s tom temom ponovo se vraćamo na neprimjerenost uvjeta u kojima djeluje Muzej, budući da bi upravo ta institucija trebala imati funkcionalan prostor i suvremenu tehničku opremljenost, da bi putem stalnog postava, kompleksnih i edukativnih izložbi, predavanjima i radionicama kontinuirano privlačila publiku i medijsku javnost, te na taj način održavala svijest o vrijednosti kulturnog blaga Umaga.

MATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA			
<i>ODRŽIVO KORIŠTENJE GRADITELJSKE BAŠTINE</i>			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje uvjeta za obnovu i održivo korištenje graditeljske baštine	Uspostava kriterija za valoriziranje kulturnih dobara	kontinuirano	Grad Umag, Muzej grada Umaga (MGU)
	Izrada strateških smjernica i planova djelovanja za obnovu i održavanje pojedinih vrsta kulturnih dobara graditeljske baštine	kontinuirano	Grad Umag, Muzej grada Umaga (MGU)

	Izrada konzervatorskih studija i podloga, dokumentiranje i izrada planova korištenja i upravljanja kulturnim dobrima uz primjenu novih tehnologija (3D lasersko snimanje i sl.)	kontinuirano	Grad Umag, Muzej grada Umaga (MGU)
	Inventarizacija kulturnih dobara uz kontinuirano povijesno istraživanje i praćenje stanja kulturnih dobara	kontinuirano	Grad Umag, Muzej grada Umaga (MGU)
2. Uređivanje imovinsko-pravnih odnosa	Izrada liste kulturnih dobara graditeljske baštine s riješenim i neriješenim imovinsko-pravnim odnosima	2016.	Grad Umag
	Korištenje instituta privremenog skrbništva radi nužnih zaštitnih radova na devastiranom kulturnom dobru	kontinuirano	Grad Umag
3. Razvoj gospodarskog korištenja kulturnih dobara i kulturnog turizma	Unapređenje suradnje stručnjaka na polju zaštite kulturnih dobara, arhitekata, ekonomista, stručnjaka iz područja turizma... kako bi se postigla sinergija potrebna za pravilno gospodarsko korištenje graditeljske baštine	kontinuirano	Grad Umag, Turistička zajednica Grada Umaga (TZGU), gospodarski subjekti grada Umaga
	Obilježavanje kulturnih dobara graditeljske baštine na hrvatskom i talijanskom jeziku, kao i na jezicima zemalja iz kojih dolazi najveći broj turista, izrada itinerara i sl.	2015-2016.	Turistička zajednica Grada Umaga, Grad Umag, MGU
4. Podizanje svijesti mjesnog stanovništva o vrijednosti kulturne baštine	Unapređivanje odgojno-obrazovnih, ekoloških i turističkih aktivnosti mjesnog stanovništva radi podizanja svijesti o potrebi očuvanja kulturne baštine	kontinuirano	TZGU, sve kulturne institucije Grada Umaga, škole i vrtići

MATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA			
ODRŽIVO KORIŠTENJE ARHEOLOŠKE BAŠTINE			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK	SUBJEKTI

		IZVRŠENJA	
1. Unapređivanje uvjeta za održivo korištenje arheološke baštine	Sustavna izrada baze podataka kopnenih i podvodnih arheoloških lokaliteta, uvrštavanje pridobivenih podataka u bazu podataka kulturne baštine, informatizacija	kontinuirano	MGU
	Popis privatnih zbirki na prostoru Umaga, kao preduvjet za upisivanje u listu kulturnih dobara Republike Hrvatske	2015.-2016.	MGU, na poticaj vlasnika
	Izrada planova upravljanja arheološkom baštinom (lokalitetima/parkovima)	2015.	Grad Umag
2. Razvoj kulturnog turizma	Uključiti podvodne i kopnene lokalitete u turističke programe	kontinuirano	TZGU, MGU

6. MUZEJSKA DJELATNOST

Gradski muzej u Umagu otvoren je 1976. godine u sklopu Narodnog sveučilišta „Ante Babić“. Međutim, tek 1996. godine, kada Muzej dolazi pod izravnu upravu Poglavarstva Grada Umaga, zapošljava se prvi stručni kustos za muzejsko-galerijsku djelatnost. Kao samostalna ustanova Muzej grada Umaga osnovan je 2000. godine. Građa muzeja razvrstana je 2008. godine u zbirke i upisana u Listu zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Djelatnost Muzeja organizirana je prema složenosti i raznovrsnosti građe koja se čuva unutar zbirke te poslova koji su potrebni za njeno očuvanje. Tako imamo kulturno-povijesni, arheološki, galerijski i muzejsko-pedagoški odjel, te restauratorsku radionicu.

Politika sakupljanja i otkupa-akvizicija muzejske građe Muzeja tek je djelomično provedena. I dalje je goruće pitanje zaštite, obrade i prezentacije postojećih javnih zbirke Muzeja. Novi stalni postav Muzeja je u izradi, a preduvjet za izradu je obrada građe, pa muzej kontinuirano sakuplja i obrađuje materijal razvrstan po zbirkama. Realizacija stalnog postava predviđena je do 2016. godine.

Muzej je smješten u povijesnoj zgradi iz 14. stoljeća koja u velikoj mjeri ograničava ovu instituciju u djelovanju i zadovoljavanju suvremenih zahtjeva i postignutih standarda muzejske djelatnosti. Radi poboljšanja uvjeta rada Muzej je 2007. godine započeo s obnovom zgrade na Trgu Sv. Martina, preko fondova Regije Veneto, Ministarstva kulture i Grada Umaga. Cilj obnove je stvoriti prvi stalni povijesni postav grada Umaga, prezentirati povijesne činjenice putem povijesnih priča, dokumentacije i pokretne građe.

Prostorni uvjeti rada Muzeja trenutno su vrlo slabi. Depo muzejske građe i dokumentacije ne postoji, građa je pohranjena u neadekvatan prostor za čuvanje, pohranu i valorizaciju. Izložbeni prostor Muzeja radi samo u proljetnim i ljetnim mjesecima jer se u zimskim mjesecima ne mogu osigurati osnovni uvjeti za rad.

Usprkos svim nedaćama, Muzej posljednjih desetljeća privlači pozornost šire kulturne javnosti zahvaljujući arheološkim i povijesno-umjetničkim istraživanjima i novim otkrićima koja ih prate, te raznovrsnošću vlastitih programskih, odnosno promotivnih djelatnosti. Među posljednjima ističe se vrlo uspješni kulturno-turistički projekt oživljene povijesti, Međunarodni festival antike SEPOMAIA VIVA, koji se tradicionalno odvija u kolovozu. Projekt čine: arheološka istraživanja, edukacijski programi, međunarodni festival antike SEPOMAIA VIVA, te međunarodni stručni skup ŽIVI MUZEJ - EKSPERIMENTALNA ARHEOLOGIJA. Nepovoljne materijalne i financijske uvjete Muzej dijelom kompenzira umrežavanjem s nizom institucija i udruga i time uspijeva realizirati i zahtjevnije arheološke, povijesne i umjetničke izložbe, odnosno predavanja, pedagoške radionice i igraonice. U promotivnu djelatnost Muzeja ulazi i izrada suvenira i izdavačka djelatnost.

MUZEJSKA DJELATNOST			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Razvoj muzejske infrastrukture i tehničke opremljenosti	Obnova središta Muzeja, povijesne zgrade na Trgu Sv. Martina	2016.	Grad Umag, Regione Veneto, MGU, Ministarstvo kulture
	Izrada stalnog povijesnog postava grada Umaga, obrada i prezentacija kulturno-povijesnih činjenica i arheoloških predmeta	2017-2018.	MGU, Grad Umag, Ministarstvo kulture
	Uređenje depoa za pohranu muzejske građe i dokumentacije, odnosno ostvarivanje osnovnih zakonskih uvjeta zaštite građe	2017.	Grad Umag, MGU, Ministarstvo kulture
	Uređenje dodatnog muzejsko-galerijskog prostora za građu, s obzirom na najnovije nalaze s područja Umaga (Zambratija)	2020.	Grad Umag, Ministarstvo kulture, sponzori
	Nabava informatičke i ostale tehničke opreme za Muzej	kontinuirano	Grad Umag, MGU
2. Nabava i obrada muzejske građe i dokumentacije	Unapređenje sustavne politike otkupa muzejske građe	kontinuirano	Grad Umag, Ministarstvo kulture
	Ulaganje u suvremene informacijske, dokumentacijske, kemijske tehnologije obrade građe i izrade dokumentacije	kontinuirano	Grad Umag, Ministarstvo kulture
	Ulaganje u restauraciju muzejske građe: opremanja preparatorske	kontinuirano	Grad Umag, Ministarstvo

	radionice tehnološkom opremom i materijalom		kulture
	Osmišljavanje i financiranje projekata obrade povijesnih činjenica (nameću se sljedeća tematska područja: Statut grada Umaga, Bratovština, obrada arhiva i knjižnice De Franceschi, 50-e i 60-e u Umagu) u svrhu izrade stalnog postava i nakladničkih projekata	kontinuirano	MGU, POU, GKU, Grad Umag
3. Ulaganje u stručno-znanstvene prezentacije, te edukativne i izložbene djelatnosti i druge vidove prezentacije kulturno-povijesne građe	Daljnje razvijanje projekta Sepomaia - arheološkog parka <i>in situ</i> , koji djeluje u sastavu Muzeja, s područnom suvenirnicom (Sepomaia-Katoro) - novim sadržajima	2018.	MGU, Grad Umag, TZGU, gospodarstvenici
	Kontinuirano financiranje studijskih izložbi koje znanstveno obrađuju činjenice i prezentiraju nova saznanja vezana uz građu iz muzejskih fundusa	kontinuirano	MGU, Grad Umag
	Digitalizacija građe: digitalno fotografiranje muzejskih zbirki, OCR tehnika digitalizacije tekstova i fotografija uz tekst; instalacija virtualnih galerija na mrežnim stranicama Muzeja	kontinuirano (virtualne galerije 2014)	MGU
	Razvoj kulturnog turizma: izrada povijesnih kulturno-turističkih staza, s oznakama, putokazima, tablama i izdanjima vodiča. Daljnji razvoj ponude suvenira s temama muzejske građe i povijesti Umaga	kontinuirano (oznake za turiste do 2015)	MGU, Grad Umag, TZGU
	Razvoj međumuzejske suradnje radi ostvarenja zahtjevnijih muzejsko-galerijskih projekata	kontinuirano	MGU

7. NAKLADNIŠTVO, KNJIŽEVNOST I KNJIŽNIČARSTVO

1.1. Nakladništvo

Nereguliranost nakladničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj djeluje negativno na život knjige u manjim lokalnim sredinama. Nema zakona o knjizi, niti sustavne politike koja bi objedinjavala interese svih: pisaca, izdavača, knjižara i knjižničara. Nisu razrađeni mehanizmi zaštite manjih subjekata: onih koji se knjigom ne bave radi profita, nego radi njezine kulturološke i društvene vrijednosti. I upravo je to glavni razlog slabe vidljivosti nakladnika iz manjih sredina, odnosno nakladnika s malim kapitalom.

Umaški nakladnički projekti financiraju se iz gradskog, rijetko i iz županijskog, a još rjeđe iz državnog proračuna. Kada pisac knjige ili njezin glavni urednik nisu kulturni djelatnici nego dolaze iz nekog drugog sektora, često dio sredstava dolazi i iz tog sektora – financiranje iz više izvora inače je rijetkost. Dodatni izvor sredstava donosi otkup Županije i Ministarstva kulture, no, umaška izdanja rijetko kada odgovaraju kriterijima otkupa.

Umagu su donedavno nedostajali **kapitalni nakladnički projekti** koji bi doprinijeli podizanju razine kulture sjećanja na ovom području; tiskanje Monografije grada Umaga otvara niz novih mogućnosti i ukazuje na potrebu za cijelom edicijom naslova od takve kulturološke vrijednosti.

Ne samo u slučaju kapitalnih projekata, očigledno je da se lokalni nakladnički projekti rijetko kada – počev od autorstva, recenzije, lekture, grafičkog uređenja pa sve do tiska i distribucije – mogu realizirati uključivanjem isključivo umaških građana, udruga, institucija i tvrtki. **Uključivanje renomiranih stručnjaka i umjetnika**, neovisno od njihove povezanosti s Umagom, sigurno bi podiglo kvalitetu knjige. S druge strane, takve stručnjake među građanima Umaga i okolice treba prepoznati i uključivati ih u projekte.

1.2. Književnost

Rijetki su građani Umaga koji se bave književnošću i pri tome je njihov rad rijetko percipiran u širim književnim krugovima. **Interesu za književnost koji se očituje u uskim amaterskim književnim i čitateljskim krugovima potrebno je izaći u susret** organiziranjem radionica za kreativno pisanje, predavanjima i susretima sa svim bitnim akterima književnog polja (piscima, prevoditeljima, književnim kritičarima, teoretičarima i povjesničarima književnosti), poticanjem čitatelja na udruživanje u čitateljske kružoke... Da bi se formirale takve kreativne skupine sigurno je potrebno ramišljati i šire od gradskih granica i uključiti zainteresirane osobe s cijelog područja Bujštine. Kulturne institucije (Gradska knjižnica i Učilište) mogu pružiti prostor, inicijativu, moderatore, pa i financijsku potporu takvoj kreativnosti.

Specifičan položaj i povijest Umaga i Bujštine očituje se i u tome da pojedini književnici povezuju više sredina i kultura, te da su najčešće upućeni na veće kulturne centre. U takvim okolnostima posebno do izraza dolazi **kulturološka vrijednost prevođenja**. Kontinuitet prevođenja održava samo Knjižnica, koja svake 2-3 godine objavi novi hrvatski prijevod najvažnijeg književnika ovih prostora Fulvija Tomizze. Postoji međutim niz talijanskih tekstova i knjiga koje bi valjalo prevesti na hrvatski, kao i obrnuto, s hrvatskog na talijanski jezik. Potpora prevođenju kulturološki važnih knjiga trebala bi biti dio dugoročne gradske kulturne politike.

Istra je poznata kao **mjesto raznovrsnih i kvalitetnih književnih susreta i manifestacija**, a Umag je svakako nezaobilazna destinacija istarske književne mape. Književno-znanstveni skup Forum Tomizza održava se više od jednog desetljeća i ima međunarodni ugled. Međunarodni natječaj za kratku priču Lapis Histriae drugi je vid uspješnog fokusiranja pisaca na teme Foruma, stotine pisaca iz regije od neafirmiranih do slavni odazvalo se do sada na ovaj natječaj.

Gradska knjižnica Umag središte je te manifestacije, ali i niza književnih promocija i predavanja, koja građanima omogućuje upoznavanje s aktualnim piscima i spisateljicama. Ovu tradiciju

svakako treba održati, a povećati bi trebalo suradnju Knjižnice i drugih inicijatora književnih susreta, kao što su Učilište, Muzej grada Umaga, Ogranak Matice hrvatske Umag, Zajednica Talijana, udruge drugih nacionalnih manjina i udruge mladih, iako je ta suradnja već sada na dobroj razini.

Posljednjih godina došlo je do pozitivnih pomaka u participaciji vrtića i osnovnih škola u književnim događanjima, kao i Srednje škole "Vladimir Gortan" iz Buja. Ta suradnja bi svakako trebala biti još bolja i učestalija, a osobita bi pozornost trebala biti posvećena **okupljanju umaških srednjoškolaca na književnim događajima**, budući da je većina njih orijentirana prema edukativnim centrima u obližnjim gradovima. Sve dok se u Umagu ne riješi gorući problem srednjoškolskog obrazovanja u gradu.

1.3. Knjižničarstvo

Knjižničarska djelatnost izrazito je normirana i za nju su određeni **standardi na razini države** (Zakon o knjižnicama). Gradska knjižnica Umag jedna je od rijetkih knjižnica u Istri koja je s obzirom na prostorne, ljudske i financijske resurse gotovo dosegla postavljene standarde.

Kada u odnosu na iste standarde promatramo školske knjižnice, stanje je daleko lošije: knjižnice ne raspolažu primjerenim prostorima i opremom, fond se ne obnavlja na zadovoljavajući način... Nameće se potreba **poboljšanja uvjeta u školskim knjižnicama**, ali je ta situacija vrlo kompleksna s obzirom na nadležnost različitih upravnih tijela (ministarstva, županije i grada).

Gradska knjižnica ima različite odjele i zbirke: odjel za djecu, mlade, audiovizualni odjel, zavičajnu zbirku, zbirku knjiga na talijanskom jeziku, zbirke knjiga na engleskom, njemačkom i slovenskom. Razvoj ovih odjela iziskuje profilirani stručni kadar, opremu i odvojene prostore. **Odjel za djecu i odjel za mlade ni prostorno ni stručno nisu riješeni** na zadovoljavajući način, razina ponude tih odjela podigla bi se zapošljavanjem novih djelatnika i novim prostornim rješenjima.

Kako je Umag multietnička sredina, posebna se pozornost posvećuje zadovoljavanju potreba nacionalnih manjina (talijanska, slovenska, srpska, bošnjačka...), nabavom knjiga na njihovim jezicima i odgovarajućim programima. Sve četiri Talijanske zajednice koje djeluju na Umaštini imaju i knjižni fond, a osobito je vrijedan fond

Talijanske zajednice „Fulvio Tomizza“ u Umagu. Te knjižnice međutim nemaju online elektronske kataloge (OPAC).

U novije vrijeme sve je veća potreba za knjigama na stranim jezicima (engleski, njemački, francuski...), prije svega zbog razvoja turizma. Turističku vrijednost ima i zavičajna zbirka, ali ta se vrijednost tek treba naglasiti, drugačijim položajem u prostoru i povećavanjem njezine vidljivosti odgovarajućim izložbenim rekvizitima. Osim toga, potrebna je i sustavnija nabava zavičajnih knjiga, pogotovo na talijanskom jeziku. Na ovom polju **nije dovoljno razvijena suradnja knjižnice i turističkih subjekata.**

Informatizacija knjižnica poseban je problem jer u Hrvatskoj, nažalost, ne postoji jedinstven računalni program za knjižničarsku djelatnost koji bi olakšao međuknjižničnu razmjenu informacija, programa i knjiga. Koriste se različiti nekompatibilni programi, pa postoji potreba za kompatibilnošću. Gradska knjižnica Umag prva je u Istri počela koristiti računalni program koji je postupno postao najrašireniji u Hrvatskoj; zahvaljujući toj činjenici Knjižnica je **u tijeku s aktualnim informatičkim promjenama** u poslovanju.

U perspektivi, opremu Knjižnice bi svakako trebalo osuvremeniti **novim uređajima** koji olakšavaju posudbu i povrat knjiga, kao što su knjigomat i samoposlužni terminal; a sve je aktualnija i potreba za iPad uslugama i uređajima u Knjižnici, koji bi omogućili čitanje elektronskih knjiga i časopisa.

Razvoj elektronske knjige i **digitalizacija vrijedne knjižne građe** stavlja Knjižnicu pred nove izazove. Nova virtualna povezivanja toga tipa pružaju nove perspektive za suradnju s koparskom i tršćanskom knjižnicom i arhivima, budući da se u njihovim fondovima nalazi vrijedna građa za umašku povijest.

NAKLADNIŠTVO, KNJIŽEVNOST I KNJIŽNIČARSTVO			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Podizanje kvalitete nakladničkih projekata	Formiranje edicije kapitalnih nakladničkih projekata za Grad Umag	kontinuirano	Grad Umag, GKU, MGU, POU, Talijanske zajednice, Ogranci MH Umag i Buje
	Potpora prevođenju djela od	kontinuirano	Grad Umag

	zavičajne važnosti		
	Unapređenje uredničke (lektorske i grafičke) razine nakladničkih projekata	kontinuirano	MH, GKU
2. Poticanje književnog stvaralaštva, edukacija potencijalne publike	Organizacija radionica kreativnog pisanja, predavanja i susreta sa svim bitnim akterima književnog polja za potencijalne ili aktivne lokalne književnike	kontinuirano	GKU, POU
	Unapređenje suradnje školskih pedagoga i Knjižnice u pripremi učenika za književne događaje	kontinuirano	Škole, GKU
	Potporna organiziranju književne publike u čitateljske kružoke	kontinuirano	GKU
3. Poboljšanje uvjeta u kojima se odvija knjižničarska djelatnost	Unapređenje suradnje školskih ustanova i njihovih knjižnica s Gradskom knjižnicom Umag na polju nabave knjiga, edukacije književne publike, timskog rada učenika...	kontinuirano	Škole, GKU
	Unapređenje suradnje turističkih subjekata i Gradske knjižnice Umag na polju kulturnog turizma: nabava strane beletristike, prezentacija zavičajne knjižne građe...	kontinuirano	TZGU, GKU, Grad Umag
	Digitalizacija vrijedne zavičajne knjižne građe	kontinuirano	GKU, MH, MGU, Grad Umag
	Unapređenje knjižničnog standarda u radu knjižnica Zajednica Talijana	kontinuirano	Talijanska unija, Grad Umag, Županija
	Ulaganje u infrastrukturu Gradske knjižnice Umag	kontinuirano	Grad Umag
	Formiranje manjinskih knjižnih zbirki	kontinuirano	Udruge, GKU, Grad Umag

8. LIKOVNA UMJETNOST

Nerazvijenost organizacijskog i vrijednosnog sustava u Hrvatskoj, te niska razina vizualne kulture općenito određuju i stanje likovne umjetnosti na području Umaga. **Uvjeti koje nude današnji umaški izlagački prostori u velikom su nesrazmjeru s kvalitetom** i kreativnošću koju posljednjih desetljeća pokazuju umaški umjetnici, odnosno s angažmanom koji pokazuju svi akteri razuđenog, ali ipak povezanog likovnog polja Bujštine: umjetnici, galeristi, stručnjaci i kolekcionari.

Nepostojanje izgrađenog sustava otkupa umjetnina od strane javnih institucija i privatnih kolekcionara otežava egzistenciju likovnih umjetnika u Hrvatskoj, pa tako i u Umagu. Posljedično, to znači da ne postoji ni neka gradska institucija ili galerija koja bi se ozbiljnije mogla pozabaviti plasmanom lokalnih umjetničkih djela na međunarodno tržište. Nadalje, većih gradskih nakladničkih projekata na ovom planu gotovo da nije bilo, tako da se stručni tekstovi o likovnosti u Umagu mogu naći samo u popratnim materijalima: u lecima, deplijanima i skromnim katalozima. Jednako tako, danas toliko bitna virtualna prezentacija (mrežne galerije) poprilično je zanemarena zbog nedostatka financijske potpore.

Suvremena galerijska djelatnost i prezentacija likovnosti u Umagu u znaku je djelovanja stručnih i kreativnih osoba u dvije gradske kulturne institucije: POU-u i Muzeju, te u dvije privatne galerije: Galeriji Marin i Galeriji Marino Cettina. Izložbeno-izlagačka djelatnost **POU-a** odvija se u prostoru multimedijalnog centra. Trenutna izložbeno-izlagačka djelatnost obuhvaća aktivnost od predstavljanja rada pojedinih afirmiranih profesionalnih likovnih umjetnika, pokretnih izložbi koje imaju didaktičko-informativno značenje do

predstavljanja likovnog amaterizma naših sugrađana. Zahvaljujući svojoj dugogodišnjoj izložbenoj djelatnosti, POU je skupio vrijednu zbirku likovnih djela. Osnovni problem u izložbenoj djelatnosti POU-a **nepostojanje je adekvatnog prostora u pogledu razvoja kvalitetnijih likovnih programa.**

Muzej uz sustavnu galerijsku djelatnost čuva i nadopunjuje likovnu zbirku prikupljajući građu s područja Umaga i Istre, ali i obogaćujući zbirku radovima umjetnika koji su izlagali u muzejskoj galeriji. Zbirka je proglašena kulturnim dobrom s upisom u Registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske, zajedno s ostalim zbirkama Muzeja.

Muzej ostvaruje veliki dio galerijsko-izložbene djelatnosti umreživanjem s drugim lokalnim kulturnim subjektima: svježi primjer je projekt ARTUM koji promovira mlade umjetnike (suradnja s Knjižnicom i Galerijom Marin), zatim su tu brojne radionice za najmlađe (suradnja s Društvom Naša djeca), te izložbe ostvarene u suradnji s drugim galerijama u Umagu, odnosno Istri. Od svih umaških kulturnih institucija nijedna nema toliko problema s prostorom koliko Muzej - uzmimo za primjer samo galerijsku djelatnost koja se odvija u prostoru sjedišta Muzeja, ali se zbog neriješenog grijanja održava samo od lipnja do listopada. Zbog toga se Muzej ali i Učilište prilikom organiziranja zahtjevnijih izložbi koriste i alternativnim prostorom, prostorom Ex Martradea preuređenog u tu svrhu. Tek započetom obnovom srednjovjekovne kule koja je središte Muzeja napokon bi se dosegli muzeološki standardi neophodni za stalni povijesni postav, dok bi se prizemlje kule uredilo u višenamjenski prostor za prezentacije i povremene izložbe.

Galerija Dante, danas **Galerija Marino Cettina** jedna je od prvih privatnih galerija u Istočnoj Europi. Galerija djeluje na polju suvremene i eksperimentalne likovnosti. Prostor za izlaganje galerija trenutno nema, ali djeluje na prezentaciji i prodaji umjetnina, plasiranju i razvoju pojedinog umjetnika u zemlji i u inozemstvu. Galerija Marino Cettina posjeduje fundus koji pravno nema oznaku zbirke.

Privatna **Galerija Marin** djeluje u povijesnoj jezgri grada Umaga i omogućuje umjetničko okupljanje i prezentaciju novih likovnih sadržaja, posljedično oživljavajući i

sam starogradski prostor. Galerija Marin promovira recentnu, suvremenu likovnu produkciju domaćih i inozemnih autora.

LIKOVNA DJELATNOST			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Otvaranje novih, restauriranje i preuređivanje postojećih izlagačkih prostora	Obnova srednjovjekovne kule, središta Muzeja, radi realizacije stalnog povijesnog postava i preuređenje prizemlja u višenamjenski prostor za prezentacije i povremene izložbe	2016.	Grad Umag, Regione Veneto
	Iznalaženje prostornih mogućnosti za prezentaciju privatne kolekcije suvremene umjetnosti Galerije Marino Cettina	2014.	Grad Umag, vlasnik zbirke
	Realiziranje plana kapitalnih investicija Grada Umaga kojim je izrađena projekcija potreba daljnjeg razvoja Učilišta, a koja definira zaseban galerijsko-izložbeni prostor	2014.	Grad Umag
	Uređenje dvorišnog prostora Galerije Marin u funkcionalan prostor za umjetničke događaje, te, do konačnog uređenja ostalih izložbenih prostora, korištenje Galerije Marin za realizaciju gradskih likovnih projekata	2014.	Grad Umag
2. Potpora djelatnosti autora i moderatora likovnog života	Potpora stvaralaštvu likovnih umjetnika, sistemom otkupa za Likovnu zbirku grada Umaga koju čuva MGU i za zbirku likovnih radova koju posjeduje POU	kontinuirano	Grad Umag, Turistička zajednica, MGU, POU
	Potpora radu privatnih galerista u realizaciji likovnih događaja	kontinuirano	Grad Umag, Istarska županija, Ministarstvo kulture
	Potpora lokalnim umjetnicima i kustosima u promoviranju vlastitog likovnog stvaralaštva u drugim sredinama	kontinuirano	Grad Umag

3. Potpora distribuciji, prezentaciji i valorizaciji likovnih djela, odnosno zbirki	Izrada stručne podloge za upis kolekcije Marino Cettina i POU-a Umag u popis zbirke te stvaranje pravnih preduvjeta za zbirku Marino Cettina radi dobivanja statusa kulturnoga dobra	2015. god.	Grad Umag, POU, MGU
	Nabava, profiliranje i prezentacija Likovne zbirke grada Umaga pri Muzeju s bitnim i karakterističnim slikarima za našu sredinu	kontinuirano	MGU, Grad Umag
	Stručno obraditi, prezentirati i nastaviti nabavu djela za zbirku likovnih radova POU-a	kontinuirano	POU, MGU, Grad Umag
	Potpora retrospektivama i popratnim djelatnostima posvećenim opusima pojedinih lokalnih umjetnika	kontinuirano	Grad Umag, MGU
	Institucionalizirati projekt ARTUM - UMAŠKI SALON u cilju prezentiranja aktualne umaške likovne scene, prikupljanja autorskih radova za likovnu zbirku te stvaranja kulturno-turističkog proizvoda za daljnju razmjenu na likovnoj sceni	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, MGU
	Osuvođenjivanje i ažuriranje mrežnih stranica Muzeja, POU-a Umag i privatnih galerija	2014.	Grad Umag, MGU, POU
4. Edukacija potencijalne publike za likovne događaje	Razvoj neformalnih obrazovnih programa, likovnih radionica i sl., u okviru djelatnosti Učilišta i Muzeja i u suradnji s odgojnim i obrazovnim institucijama i stručnim umjetničkim voditeljima	kontinuirano	MGU, POU, škole, vrtići

9. KINEMATOGRAFIJA I NOVI MEDIJI

1.4. Kinematografija

Želimo li o kinematografskoj djelatnosti u Umagu pisati u pozitivnom smislu, morali bismo ovaj dokument pisati u prošlom vremenu, budući da već duži period ista u Umagu zauzima tek zanemarive udjele u ukupnom kulturnom životu Umaga. Gradska

kinoprikazivačka djelatnost obnovljena je 1956. godine, osnivanjem Narodnog sveučilišta (danas POU „Ante Babić“) i nabavom novog kinoprojektora. Tada su prilike u kulturnom i društvenom životu Bujštine bile sasvim drugačije – zbog atraktivnosti filmske umjetnosti veliki broj posjetitelja bio je garant opstanku te djelatnosti. Nedovoljna ulaganja u opremu i kazališnu dvoranu te razvoj nove tehnologije filmske distribucije, odnosno dostupnost filmova na drugim medijima, doveli su do postupnog, ali vrlo značajnog smanjenja broja posjetitelja. Kinoprikazivačka djelatnost u posljednje se vrijeme susreće s problemom DVD konkurencije, a **godišnja zarada na DVD-ima dvostruko je veća od novca koji se zaradi u kinoprikazivačkoj djelatnosti.**

Od 2010. godine u umaškom se Učilištu, zahvaljujući Gradu Umagu koji je uložio sredstva za kupnju projektora i novoga pokretnoga platna, prikazuju isključivo art i dokumentarni filmovi koji se mogu nabaviti na DVD-ima. Pojava velikih, modernih i suvremeno opremljenih sustava u našoj blizini, međutim, dodatno je povisila „minimalne“ kriterije kojima će se morati udovoljiti želi li se u budućnosti kinoprikazivačka djelatnost uvrstiti u kulturnu mapu Grada Umaga. Neminovno je potrebno ponovno od prikazivanja filmova stvoriti zanimljiv događaj, a za to je **nužno uvođenje nove projekcijske tehnologije.** Današnje tendencije ukazuju kako se način reprodukcije filma iz temelja mijenja. Dosadašnje analogne kamere i projektori zamjenjuju se digitalnim serverima i projektorima.

Planom kapitalnih investicija Grada Umaga predviđena je rekonstrukcija i uređenje zgrade i okoliša Pučkog otvorenog učilišta. Planira se **preuređenje postojeće dvorane u polivalentni prostor (kazalište, kino, koncerti)** veličine 200-250 mjesta. Mišljenja smo da je zasigurno potrebno povećati fleksibilnost korištenja na način da je moguća podjela na dvije dvorane uz eventualnu dogradnju još jednog manjeg prostora, kako je i predviđeno spomenutim projektom, međutim smatramo bitnim ne smanjivati kapacitet dvorane u tolikoj mjeri. Ujedno, Planom kapitalnih investicija predviđa se, na prostoru parkovne površine na sjeveroistočnoj strani Učilišta, oblikovanje prostora za održavanje glazbeno-scenskih i sličnih priredbi na otvorenom (manja ljetna pozornica, ljetno kino).

Govorimo li pak o filmskom, odnosno video stvaralaštvu na području Umaga, postoji **mogućnost poticanja stvaralaštva učenika i amatera organizacijom filmskih radionica** i na tome polju određena iskustva već ima Pučko otvoreno učilište. Ove su radionice potrebne i zbog nezastupljenosti nastavnih sadržaja vezanih uz

kinematografsku umjetnost u redovnom programu osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, te s ciljem razvoja kulture praćenja kinematografske djelatnosti. Školski nastavnici doprinijeli bi upoznavanju učenika s filmom i odlascima u kino i na filmske festivale.

1.5. Novomedijska kultura

Kreativno udruživanje koje objedinjuje nove informatičke i multimedijalne tehnologije sa socijalnim djelovanjem i umjetničkim praksama nazivamo ovdje novomedijska kultura. Ona se očituje kroz različite interdisciplinarne manifestacije (izložbe, projekcije, koncerte, predavanja), intervencije u javnom prostoru, mrežne stranice, blogove na internetu... Nositelji ove kulture uglavnom su mlađi građani, a kontinuitet njihova djelovanja izrazito je nestabilan zbog financijskih, prostornih i organizacijskih problema. Ovoj nestabilnosti doprinosi i gradska politika, budući da već godinama ne nalazi rješenje za prostorni smještaj i odgovarajuće financiranje programa udruga mladih.

Kao i na mnogim poljima i ovdje je potrebno proširiti suradnju i povezati se s obližnjim gradovima, da bi se pridobila publika, ali i sponzori za takve programe. Grad bi trebao ciljano ulagati u infrastrukturu za djelovanje u sklopu novomedijske kulture (neprofitni klubovi, radni prostori i oprema), započeti s pružanjem ozbiljne institucionalne potpore novomedijskim organizacijama, a izrazito je važno dati potporu međusektorskoj suradnji.

KINOPRIKAZIVAČKA DJELATNOST			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Ulaganje u tehničku opremu i prostor	Nabava novih projekcijskih aparata kako bi prikazivanje filma u kinu ponovno postalo atraktivan kulturni događaj	2015. god.	Grad Umag, POU
	Preuređenje dvorane Učilišta u funkcionalni, suvremeni polivalentni prostor za kinoprojekcije, kazališne predstave i koncerte i oblikovanje	2017. god.	Grad Umag, POU

	prostora ispred zgrade Učilišta za potrebe ljetnog kina		
2. Edukacija i animacija filmske publike	Organizacija kreativnih filmskih radionica za učenike i amatere, edukacije filmske publike i organiziranje odlaska na filmske festivale ili projekcije	kontinuirano	POU, škole

NOVOMEDIJSKA KULTURA			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje tehničkih i organizacijskih uvjeta za projekte novomedijske kulture	Pružanje institucionalne potpore novomedijskim organizacijama, odnosno udrugama mladih koje su najviše zainteresirane za ovo kulturno polje	kontinuirano	Grad Umag, POU, GKU, MGU, Zajednice Talijana
	Ulaganje u prostor i opremu za djelovanje novomedijskih udruga i umjetnika	kontinuirano	Grad Umag
2. Unapređenje međusektorske suradnje	Povezivanje gospodarstvenih subjekata i novomedijskih organizacija oko atraktivnih kulturnih sadržaja	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, udruge

10. GLAZBENA UMJETNOST

Tijekom ljetnih mjeseci u gradu se, pored drugih programa, organiziraju 3 značajnije manifestacije glazbenog karaktera koje vrijedi izdvojiti:

UMAG(O) CLASSICA: Koncerti klasične glazbe u župnoj crkvi tijekom lipnja, srpnja i kolovoza.

UMAG(O) BLUES: Blues festival u trajanju od četiri dana, koji uključuje glazbeni, vizualni i foto program, a tijekom kojeg na više lokacija u gradu nastupaju mladi blues izvođači kao i svjetski poznati glazbenici.

ORGANUM HISTRIAE: Međunarodni festival koji svojim aktivnostima (koncerti, radionice, muzikološki skupovi) sustavno radi na senzibiliziranju lokalne i nacionalne zajednice o Istri kao regiji s najvećim brojem primjeraka orgulja u Hrvatskoj izuzetno kvalitetne izrade iz 17, 18, 19. i 20. stoljeća.

Umaško Učilište tijekom cijele kalendarske godine, u okviru svoje redovne djelatnosti i ljetnih programa, organizira koncerte u rasponu od klasične pa sve do popularno-zabavne glazbe. Naši najmlađi sugrađani u mogućnosti su polaziti Osnovnu glazbenu školu koja djeluje pri POU-u, te na taj način kvalitetno savladati dodatnu građu i osnove glazbene umjetnosti. Naime, na raspolaganju im je mogućnost stjecanja vještine muziciranja na klaviru, harmonici, puhačkim instrumentima i gitari. Ujedno, učenici savladavaju sva teorijska znanja vezana uz plan i program navedenih verificiranih programa. Ovo je veliki potencijal koji zbog nedovoljne umreženosti drugih institucija s OGŠ-om nije ni izbliza realiziran koliko bi mogao biti, recimo, sudjelovanjem profesora i učenika u umjetničkoj realizaciji nekih od srodnih kulturnih manifestacija ili u edukaciji polaznika glazbene škole njihovim organiziranim dolaskom na koncerte i slične događaje, kojemu bi prethodile pripreme ili naknadne analize programskog sadržaja.

Za budući razvoj djelatnosti glazbene škole važno je osigurati potrebne prostorne i materijalne kapacitete kako bi se djelatnost mogla dalje razvijati i širiti. Osnovna glazbena škola djeluje u sjeveroistočnom krilu zgrade POU-a, dijelu koji nije bio obuhvaćen posljednjom rekonstrukcijom. Etaže su preniske, u podrumске prostore

prodire oborinska voda i more, prostorije nisu akustično izolirane te je prisutan još cijeli niz nedostataka u odnosu na uvjete propisane Državnim pedagoškim standardima. Nedavno donesenim Zakonom o umjetničkom obrazovanju (2011.) ističe se da glazbenim školama prestaje pravo obavljanja poslova u sastavu pučkih otvorenih učilišta 31. kolovoza 2014. U tom pogledu nužno je osigurati adekvatno rješenje i prostor koji bi omogućio daljnji rad i razvoj djelatnosti osnovne glazbene škole.

Nadalje, u pogledu razvoja glazbeno-scenske djelatnosti trebalo bi utvrditi stanje tehničke opremljenosti. Naime, trenutno se velik dio sredstava odvaja u svrhu najma tehničke opreme koja je potrebna za izvođenje planiranih manifestacija. Bilo bi potrebno utvrditi trenutno stanje te uvidjeti može li se kupnjom potrebne opreme i zapošljavanjem osobe koja bi opremom rukovala smanjiti trošak najma.

GLAZBENA UMJETNOST			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje tehničkih i organizacijskih uvjeta za glazbenu edukaciju i koncerte	Unapređenje uvjeta rada OGŠ-a povećanjem i preuređenjem prostornih kapaciteta prema postojećim standardima, kao i nabavom i održavanjem kvalitete instrumenata	kontinuirano	Grad Umag
	Ulaganje u glazbeno-scensku opremu i tehničko osoblje za organizaciju glazbenih događaja od lokalne važnosti	kontinuirano	Grad Umag
2. Potpora glazbenom stvaralaštvu	Osmišljavanje različitih modusa podrške lokalnim glazbenicima i glazbenoj produkciji neovisno radi li se o klasiци, jazzu, rocku ili elektronskoj glazbi	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, udruge
	Unapređenje suradnje OGŠ-a s drugim institucijama i udrugama koje organiziraju kvalitetne glazbene događaje	kontinuirano	POU, MGU, GKU, Zajednice Talijana, TZGU
3. Edukacija glazbene publike	Organizacija radionica, predavanja, koncerata kojima bi prvenstveno bio	kontinuirano	POU, Grad Umag

	cilj podizanje glazbene informiranosti i senzibiliteta među mladima, ali i cjelokupnim građanstvom		
--	--	--	--

11. SCENSKA UMJETNOST

Izgradnjom Učilišta, 1956. godine, Umag je dobio kazališnu, odnosno kinodvoranu s odgovarajućom scenskom opremom, koja je i danas u funkciji. Od tada pa do danas scenska se umjetnost u Umagu svodi na gostovanja amaterskih i profesionalnih kazališnih kuća u okviru redovne djelatnosti umaškog Učilišta.

Godine 2000. pokrenut je Međunarodni festival komornog teatra *Zlatni lav* na inicijativu Damira Zlatara Freya, danas njegov umjetnički direktor, koji svake godine tijekom lipnja/srpnja u programu ima niz vrhunskih kazališnih predstava. Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“ Umag 2007. godine pokrenulo je

kazališnu manifestaciju „Tjedan monodrame“ koja je, unatoč kvaliteti predstava i pozitivnim kritikama struke, ugašena nakon dvije godine.

Trenutno je ponuda kazališnih predstava u Umagu zadovoljavajuća, i po broju kazališnih predstava i po njihovoj kvaliteti. Međutim, valja istaknuti njihovu slabu posjećenost. Također, unatoč brojnim pokušajima, zajednička suradnja između svih istarskih učilišta i kazališnih kuća nije nikad postignuta, a sigurno bi pridonijela kvalitetnijem izboru predstava koje se nude na poluotoku.

Na niskoj je razini i suradnja između umaškog Učilišta i škola na Bujštini. Obrazovni sustav učenike ne priprema i ne uvodi u svijet kazališta.

Za razliku od kazališne djelatnosti, plesna umjetnost je doslovce zapostavljena, kako u pogledu gostovanja kvalitetnijih profesionalnih izvedbi tako i u pogledu edukacije. Ovdje valja istaknuti djelovanje baletne škole Carlotta Grisi, a preostalo djelovanje na području plesne umjetnosti je manjkavo i svodi se većinom na amatersko djelovanje nekoliko plesnih skupina čiji se rad odvija u okviru raspoloživih mogućnosti.

Govorimo li o scenskoj produkciji u Umagu, valja istaknuti da se od 50-ih godina dvadesetog stoljeća, od osnivanja društva Circolo di cultura italiana, preteče današnjih Zajednica Talijana, režiraju kazališne predstave. U umaškom Circolu počinje s radom amatersko, dijalektalno kazalište koje vodi Giuseppe Rota. Tijekom godina Rota postaje jedan od najproduktivnijih autora talijanske nacionalne zajednice Istre, a njegove komedije postavljaju na scenu amaterska kazališta Istre i Trsta, ali i profesionalna

kazališta poput Talijanske drame iz Rijeke. Rota i njegova amaterska skupina aktivni su i danas.

Također, posljednjih desetak godina u Zajednicama Talijana u Materadi i Savudriji djeluju dramske amaterske skupine mladih, pod vodstvom Vlade Rote, koji piše i prevodi tekstove, a dramske aktivnosti njeguje i Talijanska zajednica u Babićima.

Zajednica Talijana je u produkcijskom dijelu scenske umjetnosti pokrenula daleko više aktivnosti od drugih nositelja aktivnosti u Umagu. Sustavan rad u tom dijelu zasigurno donosi pozitivne rezultate, a takvom sustavnom radu doprinosi i rad s mladima. Osim Zajednice Talijana, dramske radionice organizirane su i u okviru osnovnih škola. Također, Pokret za kulturu i zabavu Gaia, u okviru svojih djelatnosti već nekoliko godina ima dramsku sekciju koja svake godine postavi novu kazališnu predstavu, a od ove godine je i Učilište pokrenulo dramsku radionicu za mlade.

Promatrajući prostorne uvjete za razvoj scenske umjetnosti, može se zaključiti da su oni u ovom trenutku zadovoljavajući, međutim ne i „obećavajući“. Radni tim za kazalište Istarske županije je, prilikom sastavljanja osvrta za istarsku kulturnu strategiju, istaknuo da u Istri postoje

svoga dvije dvorane koje prostorno zadovoljavaju potrebe za stvaranjem kazališne produkcije, a to su INK u Puli i Pučko otvoreno Učilište u Umagu. Planom kapitalnih investicija Grada Umaga predviđena je rekonstrukcija i uređenje zgrade i okoliša Pučkog otvorenog učilišta, u okviru kojih se planira i preuređenje postojeće dvorane u polivalentni prostor (kazalište, kino, koncerti) veličine 200-250 mjesta. Iako je potrebno povećati fleksibilnost korištenja na način da je moguća podjela na dvije dvorane uz eventualnu dogradnju još jednog manjeg prostora, kako je i predviđeno spomenutim projektom, upitna je namjera da se kapacitet dvorane smanji u tolikoj mjeri. Ujedno, Planom kapitalnih investicija predviđa se, na prostoru parkovne površine na sjeveroistočnoj strani Učilišta, oblikovanje prostora za održavanje glazbeno-scenskih i drugih priredbi na otvorenom (manja ljetna pozornica, ljetno kino), što bi doprinijelo razvoju scenske djelatnosti na otvorenom.

SCENSKA UMJETNOST			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje tehničkih i organizacijskih uvjeta za glazbeno-scenske događaje	Preuređenje postojeće dvorane Učilišta u polivalentni prostor (kazalište, kino, koncerti) i oblikovanje prostora na parkovnoj površini Učilišta za održavanje glazbeno-scenskih i drugih priredbi na otvorenom	2017. god.	Grad Umag
	Ulaganje u glazbeno-scensku opremu i tehničko osoblje	kontinuirano	Grad Umag
2. Potpora dramskom stvaralaštvu i kazališnim manifestacijama	Potpora dramskoj produkciji i djelatnosti dramskih amaterskih skupina	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, POU, Zajednice Talijana
	Potpora povezivanju gostujućih i lokalnih scenskih umjetnika u zajedničkim umjetničkim ili edukativnim projektima	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, POU, Zajednice Talijana
	Unapređivanje ponude kazališnih predstava uključivanjem u razvoj mreže gostovanja kazališnih predstava u Istri, ali i u široj regiji	kontinuirano	POU
3. Edukacija kazališne publike	Unapređenje suradnje organizatora scenskih događaja sa školskim ustanovama	kontinuirano	POU, škole

12. NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA

Nedavno osnivanje Centra za nematerijalnu kulturu Istre (pri Etnografskom muzeju Istre) pruža važan institucionalni oslonac podizanju razine očuvanja i stručnog prezentiranja nematerijalne kulture Umaštine. Pod nematerijalnom kulturnom baštinom podrazumijevamo usmenu književnost i predaju (uključujući i specifično jezično narječje), izvedbene umjetnosti (glazba, ples, kazalište...), društvene navade, običaje, rituale, proslave, znanja i vjerovanja (i uz to vezane postupke) o prirodi, te znanja i vještine tradicijskog rukotvorstva.

Umag je multikulturalno područje koje je zbog brojnih migracija stanovništva poprište raznolike kulturne razmjene, ali i diskontinuiteta u kulturnim tradicijama. Ta **kompleksna slika umaške nematerijalne kulture nije dokumentirana i prezentirana na relevantan način**. Nedostaju znanstvena istraživanja na terenu sa suvremenim načinima bilježenja (audio i videosnimanja in loco, intervjui s baštinicima i ostalim informatorima); arhiviranje građe o tradicijskim znanjima i umijećima svih naroda i etničkih skupina Umaga vrši se nesustavno ili amaterski; prikupljanje, katalogizacija i digitalizacija relevantne građe izvan Umaga, pa i Hrvatske prepuštena je entuzijastima. **Istraživanje, dokumentiranje i prezentiranje umaške nematerijalne kulturne baštine valjalo bi institucionalizirati**, a za to je potrebno osigurati sredstva, opremu i stručne zaposlenike i suradnike (etnologe, antropologe, sociologe...).

U nakladničkoj djelatnosti ističu se Ogranak Matice hrvatske Umag (kao i Ogranak Matice hrvatske Buje) i Famiglia Umaghese iz Trsta, ali **nedostaje kapitalni nakladnički projekt** koji bi objedinio, štoviše komparirao različite nematerijalne kulturne tradicije Umaštine. Na nekoj od mrežnih stranica gradskih kulturnih institucija mogla bi se osmisliti **multimedijalna prezentacija zavičajne nematerijalne baštine**. Očigledno je da poznavatelje nematerijalne kulturne baštine Umaga treba tražiti među starijim sugrađanima i da sa svakim preminulim *Umagežom* nepovratno nestaje i jedan dio te baštine i zbog toga je potrebno što prije osmisliti odgovarajuće projekte koji bi sačuvali ono što se još može sačuvati.

Vrhunac prezentacije nematerijalne baštine svodi se na scenski nastup folklornih skupina, susrete zborova, pučke fešte i slično, pri čemu se olako zaboravlja na sve ono što čini nematerijalnu kulturu Umaštine. Postoji, međutim, niz pozitivnih primjera djelovanja na kontinuiranom održavanju tradicionalnih segmenata kultura, ali oni često nisu dovoljno prezentni umaškoj kulturnoj javnosti. Navedimo samo neke segmente kulturnih aktivnosti Zajednica Talijana: njegovanje tradicionalnog načina zborskog pjevanja; dramske radionice u dijalektalnom izričaju; u svim zajednicama obnavlja se gastronomska prošlost; u Savudriji je osmišljen projekt povezivanja materijalne i nematerijalne baštine vezan za tradicionalne vještine i običaje života na morskoj obali... **Iako su Zajednice Talijana najreprezentativniji čuvari nematerijalne baštine u Umagu i okolici, njihova aktivnost nije dovoljno otvorena široj društvenoj zajednici**. Nameće se niz novih mogućnosti: opis i njegovanje tradicija koje nisu prvenstveno nacionalne, nego regionalne prirode; organizacija susreta predstavnika

različitih nacionalnih tradicija; radionice tradicionalnih vještina za građane, pa čak i turiste koji nisu pripadnici nacionalne zajednice koja te tradicije njeguje...

Osim toga, područje nematerijalne kulture prepušteno je entuzijastima koji unatoč dobroj volji, zbog svoje nestručnosti doprinose pojednostavljenju i krivom razumijevanju pojedinih fenomena nematerijalne kulture. Potrebno je **razviti institucionalne potpore u svim djelatnostima vezanim uz nematerijalnu kulturu** u skladu s najvišim profesionalnim standardima. Potrebno je zaposliti osobu koja bi istraživanja na ovom polju vodila u skladu s profesionalnim standardima, educirala amatere-istraživače, organizirala pedagoške radionice, inicirala prijedloge i pripremala dokumentaciju za upis u registar kulturnih dobara.

NEMATERIJALNA KULTURNA BAŠTINA			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Potpora arhiviranju, dokumentiranju i prezentiranju nematerijalne kulturne baštine	Pokretanje jednog ili više istraživačkih projekata na polju nematerijalne kulturne baštine pri nekoj od gradskih kulturnih institucija, uz uključivanje odgovarajućih stručnjaka i institucija	kontinuirano	Grad Umag, MGU, POU, GKU, MH, Zajednice Talijana
	Uključivanje entuzijasta, rezultata njihovih istraživanja u stručne projekte koji bi na pravi način valorizirali njihov rad i predstavili ga znanstvenoj zajednici, a zatim i široj publici	kontinuirano	Grad Umag, MGU, POU, GKU, MH, Zajednice Talijana
	Pokretanje nakladničkog projekta ili više njih koji bi objedinili dokumente i studije o nematerijalnim kulturnim tradicijama na području Umaštine	kontinuirano	Grad Umag, MGU, POU, GKU, MH, Zajednice Talijana
2. Potpora priredbama tradicijskih kulturnih sadržaja	Potpora i promidžba djelovanja Zajednica Talijana, kao najreprezentativnijih čuvara nematerijalne baštine, u široj društvenoj zajednici	kontinuirano	Grad Umag, TZGU, Zajednice Talijana
	Unapređenje djelovanja drugih nacionalnih, odnosno etničkih kulturnih udruga u radu na održavanju i prezentiranju vlastite	kontinuirano	Grad Umag, POU, MGU, udruge

	nematerijalne baštine		
	Osvremenjenje načina prezentacije nematerijalne baštine: izložbe, performansi, multimedijalni projekti	kontinuirano	Grad Umag, POU, MGU, udruge

13. KULTURNI AMATERIZAM

Pod terminom kulturni amaterizam okupljamo one stvaralačke djelatnosti kojima se pojedinci, odnosno udruge bave iz hobija. Amatersko bavljenje kulturom u manjim sredinama poput Umaga često postaje središte društvenog života, a važno je zbog intenziviranja kulturne participacije građana.

Danas u Umagu i okolici djeluje 15 amaterskih udruga na različitim umjetničkim poljima; na amaterizmu se temelje i četiri Zajednice Talijana i četiri udruge pripadnika drugih nacionalnih manjina na našem području. Kulturnim amaterizmom u Umagu pokriven je veliki spektar stvaralaštva, od klapskog pjevanja,

folkloru, mažoretkinja, modernih plesova, zbornskog pjevanja, puhačke glazbe pa sve do baleta i kazališta na jednoj, odnosno karnevalskih događanja na drugoj strani. U rad udruga u kulturi Umaga, bez udruga koje imaju za cilj očuvanje kulturnih vrijednosti nacionalnih manjina, uključeno je ukupno 550 članova. Danas najveću potporu i stručnu, te organizacijsku podršku radu udruga u kulturi, osim Grada Umaga koji osigurava financijska sredstva za njihov rad, pruža Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“, Turistička zajednica Grada Umaga, a u manjem obimu i Gradska knjižnica Umag i Muzej grada Umaga.

Nažalost, prostorije umaškog Učilišta namijenjene za redovan rad udruga i njihovo stvaralaštvo nedostatne su za zadovoljenje svih njihovih potreba, jednako kao i financijska sredstva koja su im na raspolaganju. Iz tih razloga, stvaralaštvo udruga u amaterskoj kulturi ponajviše karakterizira shematizam i konzervativizam, bez značajnije razvojne dimenzije.

Današnja briga Grada Umaga na zavidnom je nivou u odnosu na druge lokalne samouprave u Istri, budući da Grad ima zaposlenog djelatnika koji surađuje s udrugama, a pruža im i knjigovodstvene usluge.

CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje tehničkih i organizacijskih uvjeta za aktivnosti na polju kulturnog amaterizma	Iznalaženje dostatnih prostornih uvjeta za rad svih udruga i koordinacija njihovih aktivnosti	kontinuirano	Grad Umag,
	Objedinjavanje udruga u svojevrsan savez, koji bi imao zadatak sustavnog i planskog vođenja amaterskih kulturno-umjetničkih udruga i ostvarenja njihovih zajedničkih potreba i interesa	kontinuirano	Grad Umag
	Sufinanciranje udruga prema jasnim kriterijima temeljenim na projektnim aktivnostima, s jasno naznačenim ciljevima projekta, ciljnim skupinama, mjerljivim pokazateljima uspješnosti projekta i detaljno obrazloženim potrebama udruga	kontinuirano	Grad Umag
2. Promidžba stvaralaštva amaterskih udruga	Podizati svijest u javnosti o vrijednosti kulturnih aktivnosti kojima se bave amaterske udruge	kontinuirano	POU, Grad Umag

14. KULTURA TALIJANSKE NACIONALNE ZAJEDNICE

Talijanska nacionalna zajednica u Istri svojim je kulturnim nasljeđem pridonijela stvaranju multietničkog identiteta Istre, stvorila je bogatu baštinu nacionalnih, jezičnih, kulturnih i drugih vrijednosti. U Umagu talijanska nacionalna zajednica djeluje kroz Zajednice Talijana Umaga, Savudrije, Materade i Babića-Lovrečice. U svakoj od njih odvijaju se kulturne aktivnosti koje okupljaju učesnike raznih uzrasta i profila.

Nematerijalna kulturna baština, „živa tradicija“, ali i suvremeni vidovi kulture u aktivnostima Zajednica Talijana našeg

područja zastupljeni su uglavnom u sljedećim segmentima: glazba i folklor (zborsko pjevanje, sviranje na starim instrumentima, tradicionalni ples); dramske radionice (komedije uglavnom talijanskih i lokalnih autora koje se izvode na istrovenetskom dijalektu - Zajednica Talijana u Umagu još od 60-ih godina njeguje amatersko kazalište); dijalektalna, ali i suvremena književnost; sakupljanje leksičke građe u cilju izrade rječnika umaškog dijalekta; njegovanje blagdanskih običaja (Pasquetta – Zajednica Talijana Umag, Sv. Pelegrin – nedovoljno valoriziran praznik zaštitnika Umaga)... Osobita pozornost posvećuje se maritimnoj tradiciji (Zajednica Talijana Savudrije pokrenula je manifestaciju pod nazivom „La traversa de oro“), kao i gastronomskim običajima i tradicionalnim receptima. Općenito se, za sve oblike nematerijalne i materijalne kulturne baštine, u svim Zajednicama Talijana organiziraju predavanja za javnost, a predavači su stručne osobe našeg područja ili Italije.

Kako je prostor na kojem djeluju četiri Zajednice Talijana zajednički prostor - prostor Umaštine, bilo bi korisno da i one izrade jednu skupnu kulturnu strategiju u kojoj bi se svaka mogla posebno usmjeriti na pojedine segmente kulturne baštine, odnosno na aktivnosti, kako bi se projekti i programi kvalitetnije razvijali.

Slijedeći upute IKS-a, u kojem se sugerira suradnja kulturnog sektora i obrazovanja po pitanju socijalizacije talijanskog jezika i kulture, predlaže se potaknuti Zajednice Talijana, u suradnji s osnovnim školama našeg područja, na predstavljanje djela nematerijalne kulturne baštine našeg područja, što bi se moglo uključiti u program zavičajne nastave.

Zajednice Talijana su ujedno dio krovne organizacije talijanske nacionalne manjine, Talijanske unije, čije je sjedište u Rijeci i Koprju, i koja u hrvatskoj i slovenskoj Istri, te u Rijeci ima svoje institucije koje se bave istraživanjem kulturne baštine, dokumentiranjem, izdavanjem (Centar za povijesna istraživanja u Rovinju, Pietas Julia, Pula)... Umag je, dakako, zastupljen u tim istraživanjima.

Istraživanjem, dokumentiranjem, prezentiranjem kulturne baštine lokalne talijanske nacionalne zajednice bave se i kulturne udruge u Trstu, poput udruga Circolo di cultura istro – veneta „Istria“ i Famiglia Umaghese i ustanove poput Università popolare aperta i IRCI, Trst. Sve su ove institucije vrlo otvorene za različite vidove suradnje, što bismo uz pomoć naših Zajednica Talijana trebali više koristiti.

Općenito treba razmotriti suradnju s Turističkom zajednicom, promociju i valorizaciju kulturne baštine sa strane turističkih subjekata.

KULTURA TALIJANSKE NACIONALNE ZAJEDNICE			
CILJEVI	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje suradnje s drugim kulturnim subjektima, te međusektorske umreženosti	Promoviranje djelovanja Zajednica Talijana u široj javnosti i unapređenje suradnje ZT-a s ostalim ustanovama i udrugama u gradu Umagu	kontinuirano	ZT-i, Grad Umag, Talijanska unija, POU, GKU, MGU
	Unapređenje suradnje s Turističkom zajednicom radi promocije i valorizacije kulturne baštine	kontinuirano	ZT-i, TZGU, Grad Umag
	Unapređenje suradnje i pokretanje novih projekata s krovnim organizacijama talijanske manjine u Hrvatskoj, ali ponajviše s kulturnim udrugama u Italiji zainteresiranim za kulturnu baštinu Umaga i Istre	kontinuirano	ZT-i, Grad Umag, Talijanska unija
	Unapređenje suradnje s osnovnim školama radi daljnje socijalizacije talijanskog jezika i kulture, kao i radi educiranja učenika o zavičajnoj kulturnoj baštini	kontinuirano	ZT-i, škole
2. Unapređenje organizacijskih i tehničkih uvjeta rada Zajednica Talijana	Izrada zajedničke kulturne strategije ZT-a Umaštine radi ekonomizacije i daljnjeg profiliranja pojedinih kulturnih aktivnosti	kontinuirano	ZT-i, Grad Umag
	Preuređenje, proširenje i osuvremenjenje prostorija ZT-a	2020. god.	ZT, Grad Umag

15. KULTURA OSTALIH NACIONALNIH MANJINA

Prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj zadovoljavajuće su definirana Zakonom o pravima nacionalnih manjina te Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina, a Istarska županija i Grad Umag ta pitanja rješavaju Statutima i drugim aktima.

U Umagu, osim Zajednica Talijana, službeno djeluju četiri udruge koje okupljaju članove pripadnike nacionalnih manjina: Nacionalna zajednica Bošnjaka Bujštine, Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, Slovensko kulturno društvo „Ajda“ te Društvo Crnogoraca i prijatelja Crne Gore Bujštine. Njihove aktivnosti svode se većinom na organizaciju jedne ili dviju manifestacija tijekom godine, što je vrlo skroman doprinos očuvanju i promociji kultura nacionalnih manjina Umaga.

Osim već spomenutih nacionalnih manjina, u Umagu su zastupljene i mađarska, češka, albanska, romska i druge nacionalne manjine, međutim do sada nemaju službene predstavnike ili udruge koje bi promovirale njihovu kulturu. Presentaciji kultura nacionalnih manjina doprinose i Pučko otvoreno učilište „Ante Babić“ Umag, organizirajući folklorne susrete u ljetnim mjesecima i Gradska knjižnica, organizirajući promocije knjiga pisaca iz njihovih matičnih zemalja, odnosno na njihovu materinjem jeziku.

U narednom periodu predlaže se intenziviranje suradnje između udruga nacionalnih manjina, kao i veće uključivanje ustanova u promoviranje kulture i kulturne baštine nacionalnih manjina. Umjesto pojedinačnih manifestacija svake od nacionalnih manjina, predlaže se organizirati

manifestaciju koja će u isto vrijeme i na istom mjestu obuhvatiti prezentaciju kulture svih nacionalnih manjina Umaga uz koordinaciju od strane umaškog Učilišta.

U suradnji s kulturnim ustanovama Grada treba iznaći programske sadržaje koji bi na suvremen način prezentirali aktualne povijesno-kulturne momente iz života nacionalnih manjina.

KULTURA OSTALIH NACIONALNIH MANJINA			
CILJ	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
Promidžba i unapređenje međusobne suradnje	Organizacija manifestacije na kojoj će se prezentirati kultura svih nacionalnih manjina koje djeluju u Umagu	2013. god.	Grad Umag, POU, udruge

udruga nacionalnih manjina, kao i njihove suradnje s drugim kulturnim subjektima	Potpora i poticaj drugim nacionalnim manjinama pri formiranju svojih udruga	kontinuirano	Grad Umag
	Potaknuti međusobnu suradnju udruga i njihovo sudjelovanje na zajedničkim projektima	kontinuirano	Grad Umag, udruge
	Osvremenjenje predavljanja kulturnih sadržaja nacionalnih manjina	kontinuirano	Udruge, POU

16. MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

Današnje promišljanje razvoja kulturnih djelatnosti i kulture općenito nezamislivo je bez povezivanja subjekata. Kontekst međusektorske suradnje možemo promatrati s različitih gledišta: kao suradnju ustanova i udruga koje se bave kulturom, odnosno kao suradnju između „stvaratelja kulture” i „konzumenata kulture”. U tom smislu, najzorniji je primjer stvaranje partnerskog odnosa turističkih zajednica, ustanova i udruga u kulturi. Bitna je odrednica ovakve vrste suradnje predstavljanje kulturnog identiteta određene zajednice, materijalne i nematerijalne baštine osmišljavanjem projekata te usklađivanjem kalendara održavanja određenih manifestacija.

Analiziramo li kontekst grada Umaga, Bujštine te Istre kao i Hrvatske u cjelini, vidimo da je takav odnos uspostavljen i djeluje već niz godina. Cilj je dakako upotpunjavanje turističke ponude, međutim krenemo li od činjenice da je turizam u Hrvatskoj još pretežito sezonski, veći se dio programa održava u ljetnim mjesecima. Dobra strana ovakvog povezivanja jest i kvalitetno planiranje rasporeda održavanja, čime se izbjegava preklapanje i određena zagušenost identičnih događaja na malom geografskom prostoru, a u konačnici i jedinstvena prezentacija svih manifestacija na jednom mjestu putem tiskanih brošura ili mrežnih stranica. Ovakav pristup neminovno dovodi i do podređivanja zahtjevima ili bar do djelomičnog prilagođavanja potrebama turizma: teži se manifestacijama na otvorenom uz enogastronomsku ponudu, a cjelokupna manifestacija poprima glazbeno-zabavni karakter.

No ovakav „identitet” tipične pučke priredbe ne treba podcjenjivati ukoliko se ustraje na predstavljanju izvorne tradicijske baštine, odnosno oživljavanju povijesti. Nakon demokratskih promjena devedesetih, postupno se budi interes zajednice i djelatnika u kulturi prema lokalnoj (zavičajnoj) povijesti i kulturi. Nije isključivo riječ o oživljavanju pučkih fešti, već i o konkretnom znanstveno-istraživačkom radu kojim je moguće rekonstruirati manje-više autentični kontekst u kojem se nameće međusektorska suradnja. Dobar primjer predstavlja projekt Sepomaia Viva Muzeja grada Umaga. Na temelju otkrivenog i obrađenog arheološkog materijala te spoznaja o gospodarskim i društvenim prilikama koje su vladale na području grada Umaga u antici, Muzej grada Umaga osmišljava Dane antičke Sepomaie, projekt koji u vidu malog sajmišta s muzejskim replikama, prigodnom izložbom te interesantnom glazbeno-scenskom kulisom kao i prigodnom enogastronomskom ponudom uprizoruje život u

antici. Oživljavanje povijesti nemoguće je zamisliti bez velikog broja učesnika te institucija/udruga koje su aktivno uključene u svim segmentima prije, tijekom i nakon odžavanja manifestacije.

Neosporno je da su potencijali međusektorske suradnje vrijedni pažnje i u financijskom pogledu, s obzirom na to da više partnera/subjekata učestvuje u troškovima organizacije, stoga je određene rashode moguće planirati racionalnije i to ne nauštrb kvalitete samog događaja. Već je spomenuta i medijska promocija koja će zacijelo imati većeg odjeka budu li uključene razne institucije. Međutim, najveća vrijednost proizlazi iz činjenice da je udruživanjem moguće osmisliti ne samo kratkoročnu, već i dugoročnu dinamiku projekata i programa u kulturi što je i cilj Strategije. Sinergija različitih subjekata mora težiti dugoročnom programiranju aktivnosti, kako bi se zajamčila i ekonomska održivost projekata.

Ne manje važna je suradnja i povezivanje s obrazovnim ustanovama. Da bismo cijenili vlastiti kulturni identitet i povijesnu baštinu te je upoznali, jednako je važno uključiti mlade naraštaje. Naime, u nastavnom planu i programu zavičajna je povijest nedovoljno obuhvaćena, čak i ostavljena na marginama. Nekoliko godina unazad Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uvelo je za osnovne škole Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS), koji teži kreativnijem pristupu u nastavnom procesu. U tom smislu, donošenjem školskog kurikulumu zacrtavaju se izvanučioničke aktivnosti te školski projekti u koje je moguće uključiti lokalnu kulturnu i povijesnu baštinu, što je od neprijeporne važnosti za stvaranje pozitivne percepcije o gradu. Terensku nastavu moguće je provoditi i u srednjim školama, a posebno bi imalo smisla uklopiti zavičajnu povijest u obrazovne programe budućih turističkih djelatnika i ugostitelja.

Jednako je bitno i obrazovanje odraslih i programi cjeloživotnog obrazovanja. U središtu pozornosti su osobe zaposlene u sektoru turizma te uslužnim djelatnostima koje se po prirodi posla susreću s upitima o lokalnim znamenitostima i kulturnim zbivanjima. Organiziranjem radionica, tečajeva i predavanja o kulturno-povijesnoj baštini Umaga i okolice za turističke djelatnike, vinare i maslinare s ciljem kvalitetnijeg predstavljanja destinacije i samih proizvoda, moguće je uključivati institucije koje se znanstveno-profesionalno bave kulturnom baštinom i direktno zainteresirane subjekte, štoviše, moguće je unaprijediti suradnju između Turističke zajednice čija je zadaća

promidžba destinacije i Pučkog otvorenog učilišta koje se primarno bavi obrazovanjem odraslih.

Daljnji razvoj kulturnih aktivnosti ne treba podrediti isključivo sezonskom turizmu. Štoviše, treba stremiti kontinuitetu događanja te isticanju osobitosti naše sredine: istrovenetskoj kulturi koja zahvaća tri države – Italiju, Hrvatsku i Sloveniju, multikulturalnosti, osobito kulturnom stvaralaštvu različitih nacionalnih zajednica i njihovih matičnih domovina, stvaranju prostora za afirmaciju mladih umjetnika, osmišljavanju programa i projekata za sve starosne uzraste našeg grada i šire okolice.

MEĐUSEKTORSKA SURADNJA			
CILJ	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje suradnje između ustanova i udruga u kulturi	Unapređenje suradnje između ustanova i udruga u kulturi radi kvalitetnije podjele organizacijskih uloga i raspodjele financijskih troškova pri realizaciji već postojećih ili novih projekata	kontinuirano	Grad Umag, institucije, udruge
	Unapređenje suradnje između ustanova i udruga u kulturi radi zajedničke medijske promocije pojedinih projekata	kontinuirano	Grad Umag, institucije, udruge
2. Unapređenje suradnje između sektora kulture i turističkog sektora	Potpora izradi detaljnijeg kataloga kulturnih događanja u Umagu i okolici kao dio turističke ponude	kontinuirano	TZGU, Grad Umag
	Osmišljavanje kulturno-zabavnih projekata za ciljanu turističku publiku	kontinuirano	TZGU, Grad, institucije, udruge
	Organizacija posjeta turističkih skupina umaškim kulturnim događajima	kontinuirano	TZGU
3. Unapređenje suradnje između sektora kulture i obrazovnih ustanova	Odgoj i obrazovanje učenika za kulturne sadržaje, radi razvijanja navika i kulturnih interesa	kontinuirano	Škole, vrtići, institucije u kulturi
	Organizacija posjeta učenika kulturnim događajima	kontinuirano	Škole, Grad Umag
	Obrazovanje odraslih, a osobito djelatnika u uslužnim djelatnostima radi njihova upoznavanja s lokalnim kulturnopovijesnim vrijednostima	kontinuirano	POU

16. MEĐUNARODNA SURADNJA

Neosporno je da su ustanove u kulturi Grada Umaga tijekom svojeg djelovanja uspostavile jaku

međunarodnu suradnju i da proaktivno učestvuju u ostvarivanju međunarodnih projekata i manifestacija. Podsjetimo se samo nekih: projekt Sepomaia Viva, Forum Tomizza, Međunarodni festival folklor, Tjedan ruske kulture, Međunarodni festival komornog teatra, Međunarodni festival Organum Histriae... Osnovna karakteristika svih vidova međunarodne suradnje jest potreba za širenjem kulturnog horizonta izvan lokalnih i nacionalnih okvira, za širenjem ideje o kulturnim različitostima, ali i sličnostima korištenjem poveznica koje se temelje na pripadnosti određenim kulturnim krugovima, baštini, jeziku itd. U prvom redu radi se o povezivanju identičnih i srodnih institucija uz financijsku podršku lokalnih, regionalnih i državnih tijela.

Poseban vid međunarodne suradnje u kojem Istra aktivno sudjeluje jest prekogranična suradnja. Istarska povijest nepresušno je vrelo za osmišljavanje projekata, bilo da je riječ o istrovenetskoj baštini, bilo da je riječ o slavenskoj (hrvatsko / slovenskoj) baštini.

Istraživanje, valorizacija, predstavljanje, zaštita i očuvanje ključni su elementi koji obilježavaju prekogranične projekte. Korist koju donose prekogranični projekti lokalnoj zajednici su veliki. Oni ne teže isključivo povezivanju znanstvene, odnosno akademske zajednice i ustanova u kulturi, već imaju za cilj ekonomsku valorizaciju baštine, njezinu daljnju "eksploataciju", razvoj turističkog proizvoda koji u kontekstu ujedinjene Europe i ukidanja granica uključuje lokalne zajednice s jedne i druge strane granice. Dodatni poticaj suradnji će svakako dati i status Hrvatske kao članice EU-a.

Uzmemo li primjer projekta "Heritage Live" u kojem je kao projektni partner sudjelovao i Grad Umag, možemo steći uvid u mehanizme prekogranične suradnje. Projekt se temeljio na ideji oživljene povijesti, posebno očuvanja izvornih narodnih običaja sjeverozapadne Istre putem znanstvenog istraživanja koje je provodio Fakultet za humanistiku Sveučilišta Primorske u Koprju. Sekundarno, gradovi i općine (Koper, Izola, Piran, Buje, Umag i Lanišće), kao područje obuhvaćeno istraživanjem, sudjelovali su putem razmjene iskustava u organizaciji pučkih svečanosti. Odobrenim sredstvima u sklopu instrumenta prekogranične suradnje IPA Slovenija – Hrvatska, pored spomenutog znanstvenog istraživanja narodnih običaja i proštenja, financirana je i organizacija triju pučkih svetkovina po svakom lokalitetu, nabava opreme (šandova i pozornice), organiziranje radionice te objavljivanje priručnika za organizatore priredbi. Ujedno je ostvarena suradnja koparskog fakulteta sa Filozofskim fakultetom u Zagrebu u

vidu uvođenja studijskog programa informatologije, kao i suradnja arhivskih društava Slovenije i Hrvatske.

Osvrnimo se nakratko na samu tematiku projekta: narodni običaji i proštenja u sjeverozapadnoj Istri te njihovo održavanje u današnje doba. Zamijećena je velika prisutnost elemenata koji nemaju veze s izvornošću, počevši od gastronomske ponude do glazbenog, kulturnog i zabavnog sadržaja. Projektom se željelo naglasiti očuvanje izvornosti, stoga je izrađen priručnik za priređivače, ali i financijere, kao i zaštitni znak koji bi se dodjeljivao onim manifestacijama koje ispunjavaju sve kriterije izvornosti.

Ovakav pristup s obzirom na uključivanje većeg broja domaćeg stanovništva, lokalnih proizvođača, ugostitelja, kulturno-umjetničkih društava s jedne strane te privlačenje posjetitelja s druge strane, nudi i mogućnost daljnje prekogranične suradnje putem gostovanja i nastupa udruga i društava te objedinjavanja u jedinstveni kalendar i vodič događaja.

Možemo zaključiti da grad Umag svojim zemljopisnim položajem, trenutnim društvenim i gospodarskim razvojem ima sve preduvjete za razvoj međunarodne kulturne suradnje koja će u konačnici obogatiti i osuvremeniti njegov identitet.

MEĐUNARODNA SURADNJA			
CILJ	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje prekogranične suradnje kulturnih i znanstvenih institucija	Unapređenje prekogranične suradnje ustanova i udruga koje istražuju, njeguju i prezentiraju zajedničku, istarsku kulturnopovijesnu baštinu	kontinuirano	Grad Umag, institucije, udruge
	Potpora i pokretanje novih projekata koji doprinose kvaliteti suživota na našim prostorima	kontinuirano	Grad Umag, institucije, udruge
2. Iznalaženje novih financijskih izvora za aktivnosti institucija i udruga u kulturi putem međunarodnih projekata	Organizacija radionica, odnosno posjeta radionicama o financiranju iz europskih sredstava i objedinjavanje te distribucija informacija o mogućim financijskim izvorima za međunarodne projekte	kontinuirano	Grad Umag
	Potpora ekonomskoj valorizaciji lokalne kulturne baštine u kontekstu	kontinuirano	TZGU, Grad Umag

	razvoja turističke ponude		
--	---------------------------	--	--

18. KULTURA, MEDIJI I INFORMACIJSKI SUSTAVI

18.1. Kultura i mediji

Medijski prostor za oglašavanje kulturnih i inih događanja, barem kada je u pitanju formalno postojanje oglašivača, na zadovoljavajućoj je razini u Umagu. Unatoč tome što u samom gradu djeluje niz elektronskih medija, jedna lokalna radiopostaja te lokalni mjesečnik, većina kulturnih programa i manifestacija traži svoj medijski prostor u tiskanim medijima Glas Istre i La Voce del Popolo, odnosno na portalima koji prelaze granice lokalne sredine. Na području Istarske županije djeluju i dvije regionalne televizijske postaje, radijska i televizijska ispostava Hrvatske radiotelevizije te više regionalnih i lokalnih radijskih postaja.

Svi nabrojani mediji imaju rubrike, priloge ili emisije posvećene kulturi, pa se može zaključiti da je medijska pokrivenost kulturnih događanja optimalna. Međutim, s obzirom na brojnost manifestacija i događanja u našoj sredini općenito, te sam „karakter” medija koji nisu tematski orijentirani isključivo na kulturu, nego na sva dnevna zbivanja, određeni broj događanja jednostavno ostaje nezabilježen.

Kada se govori o kulturi i medijskom praćenju kulturnih događanja valja istaknuti i problem s kojim se susreće većina medija, a to je nepostojanje kompetentnih osoba

koje bi se na popraćeni događaj mogle osvrnuti kritički, odnosno programi u kulturi se većinom prate opisno, bez kreativnog odnosa i osobnog stava.

18.2. Informacijski servis

Kao što je već spomenuto u Strategiji, Umag nema ni jednu dovršenu bazu podataka, poput baze o spomenicima, o muzejskoj ili arhivskoj građi ili značajnijim projektima našega grada koje bi građanima bile dostupne na jednom mjestu. Muzej grada Umaga radi na prikupljanju i uređivanju podataka, međutim zbog nedostatnih resursa i složenosti posla, realizacija toga dugotrajan je proces. S obzirom na to da je intencija Istarske županije jedan takav projekt pokrenuti i realizirati za područje cijele županije, nastavak rada na umaškim bazama podataka svakako će biti nužno koordinirati s Istarskom županijom. No, neovisno o tome, Umag bi, i zbog povećanja turističke ponude, morao svoju kulturnu baštinu iskoristiti na bolji način no što ju je koristio do sada.

Osim specijalističkih baza podataka koje Umag nema, na jednom mjestu nedostaju i podaci o manifestacijama i kulturno-zabavnim događanjima. Sličan problem pojavio se i u Istarskoj županiji koja je, kako bi ga riješila, pokrenula portal www.kulturistra.hr, koji na jednom mjestu objedinjuje sve informacije o kulturi u Istarskoj županiji, o natjecajima za financiranje, mogućnostima zapošljavanja kao i o planovima i kulturnim događanjima u Istri. Međutim, na navedenom je portalu malo podataka o manifestacijama s područja Umaga, pa je potrebno povećati suradnju i komunikaciju između organizatora manifestacija i administratora portala.

Kod „pisanog” informiranja javnosti o kulturnim događanjima u gradu ne postoji koordiniranost među svim subjektima, osim između umaškog Učilišta i Gradske knjižnice, koji zajedno objavljuju mjesečni kalendar događanja. S obzirom na to da se veliki dio udruga nalazi u prostorijama Učilišta i da njihovi članovi tamo održavaju redovne probe i nastupe, Učilište bi u kalendar moglo uvrstiti i njihove aktivnosti, ali do pravog promidžbenog povezivanja još uvijek nije došlo.

Također, treba reći da je većina subjekata u kulturi s područja Umaga prisutna na društvenim mrežama i da svoje programe promovira i na taj način, međutim ni na ovom, sve važnijem virtualnom javnom prostoru ne postoji objedinjeni način promocije i informiranja od strane ustanova i kulturnih subjekata Grada Umaga.

MEDIJI I INFORMACIJSKI SUSTAVI

CILJ	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Unapređenje medijske promidžbe i informiranja o kulturnim događajima	Podizanje kvalitete komunikacije između kulturnih subjekata i medija s obzirom na ažurnost i preciznost pri distribuciji informacija	kontinuirano	Grad Umag, institucije, udruge, mediji
	Podizanje kvalitete izvještavanja o kulturnim događajima poticanjem novinara na sudjelovanje u radionicama, predavanjima i razgovorima na pojedine kulturne teme	kontinuirano	Mediji, institucije u kulturi
	Iznalaženje novih modusa za pristup centralnim medijskim kućama	kontinuirano	Ustanove, Grad Umag
2. Formiranje zajedničkih baza podataka o kulturnim događajima	Formiranje informativne i atraktivne baze podataka o lokalnoj kulturnoj baštini za sve posjetitelje grada Umaga	kontinuirano	Grad Umag, MGU, TZGU
	Objedinjavanje svih informacija o lokalnom kulturnom životu na jednom mjestu (npr. na web portalu, društvenoj mreži...)	kontinuirano	Grad Umag, TZGU

19. FINANCIRANJE KULTURE

Financiranje kulture u Umagu temelji se glavnim dijelom na financiranju proračunskim novcem Grada Umaga, a manjim dijelom Istarske županije, resornog Ministarstva i Turističke zajednice Grada Umaga. Financiranje potreba u kulturi od strane ostalih subjekata minimalno je, kao i financiranje iz prihoda od vlastite djelatnosti kulturnih subjekata u Umagu.

U ovim kriznim vremenima, čelnici Grada Umaga preuzeli su veliki izazov i odgovornost iznalaženja sredstava za financiranje društvenih potreba građana Umaga i korisnika njegova proračuna. Budući da su proračunska sredstva nedostatna, nužno je da Grad, koji već sada u radnom odnosu ima zaposlenog referenta za društvene djelatnosti, ali i organizacije same, potraže dodatne izvore financiranja. Trenutno su institucije koje se bave kulturnim djelatnostima u nešto povoljnijem položaju budući da imaju kapacitete i iskustva u pisanju projekata, pa lakše osiguravaju sredstva iz drugih proračuna ili od donatora. Međutim, udruge civilnog sektora koje se bave kulturnim djelatnostima gotovo nikada ili vrlo rijetko koriste priliku apliciranja na natječaje za financiranje kulturnih djelatnosti koje raspisuje tijela Europske Unije, domaće zaklade ili drugi sponzori.

Budući da je svim sponzorima u interesu da kroz doniranje određenih sredstava dobiju program u kojem će na najkvalitetniji način ciljanoj skupini građana predstaviti svoj rad, potrebno je za određene kulturne programe pronaći i adekvatne sponzore.

Kulturni sektor će u budućnosti morati sve više sredstava za obavljanje djelatnosti pronalaziti i u predpristupnim i operativnim fondovima Europske Unije, za što u ovom trenutku ni Grad Umag ni civilni sektor nemaju dovoljno educiranih osoba koje bi na zadovoljavajući način mogle pripremiti svu potrebnu dokumentaciju.

U narednom razdoblju bit će nužno definirati koje će kulturne aktivnosti Grad Umag podupirati u većoj, a koje u manjoj mjeri. Potrebno će biti i ažurno usklađivanje obrazaca za dobivanje sredstava s obrascima naših ministarstava, odnosno provedbenih tijela za projekte Europske Unije. Među prioritetima svakako je i kontinuirana, organizirana edukacija civilnog sektora u pisanju projekata, uz efikasno informiranje udruga o raspisanim natječajima za dobivanje sredstava za rad.

FINANCIRANJE KULTURE

CILJ	AKTIVNOSTI	ROK IZVRŠENJA	SUBJEKTI
1. Iznalaženje dodatnih izvora financiranja	Organiziranje radionica koje se bave prijavama, obrascima iznalaženja financijskih sredstava iz različitih izvora	kontinuirano	Grad Umag
	Unapređenje suradnje između lokalnih kulturnih subjekata i gradske uprave radi informiranja, poduke o načinu dobivanja sredstava iz određenog izvora	kontinuirano	Grad Umag, ustanove
	Edukacija kulturnih subjekata o predpristupnim i operativnim fondovima Europske Unije	kontinuirano	Grad Umag
2. Unapređenje suradnje s gospodarskim sektorom	Organiziranje ciljanih pregovora o sponzoriranju između gospodarskih i kulturnih subjekata	kontinuirano	Grad Umag, TZGU
3. Unapređenje valorizacije i evaluacije projekata u kulturi	Unapređenje procesa odlučivanja o gradskim sredstvima za projekte u kulturi, odnosno hijerarhijske koordinacije	kontinuirano	Grad Umag

RADNI TIM UMAŠKE KULTURNE STRATEGIJE

Voditelj i koordinator projekta

Slaviša Šmalc

Urednik teksta

Neven Ušumović

Lektorica

Tihana Dežjot Alessio

Autori tekstova i njihovi suradnici za pojedine kulturne oblasti i teme

Materijalna kulturna baština i muzejska djelatnost

Biljana Bojić

Nakladništvo, književnost i knjižničarstvo

Neven Ušumović i Zlatan Varelija

Likovna umjetnost

Biljana Bojić i Sanja Benčić

Kinematografija i novi mediji

Slaviša Šmalc, Neven Ušumović i Goran Blažević

Glazbena i scenska umjetnost

Sanja Benčić i Floriana Bassanese Radin

Nematerijalna kultura

Neven Ušumović, Floriana Bassanese Radin i Zlatan Varelija

Kulturni amaterizam

Sanja Bosnić i Slaviša Šmalc

Kultura talijanske nacionalne zajednice

Floriana Bassanese Radin i Giuseppe Rota

Kultura ostalih nacionalnih manjina

Slaviša Šmalc

Međusektorska i međunarodna suradnja

Dimitrij Sušanj

Mediji i informiranje u kulturi

Slaviša Šmalc

Financiranje kulture

Slaviša Šmalc

MEĐUNARODNE KONVENCIJE, ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KORIŠTENI U IZRADI STRATEGIJE

- Evropska konvencija o zaštiti arheološkog naslijeđa – Valletta, (1992)
- Istarska kulturna strategija (2009)
- Konvencija o zaštiti arhitektonskog blaga Europe – Granada, (1985)
Konvencija o zaštiti kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba i Protokol u vezi sa zabranom izvoza kulturnih dobara s okupiranih teritorija, Narodne novine, Međunarodni ugovori, [12/93](#) i [6/02](#) objava
- Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine – Pariz, (1972)
- Konvencija Vijeća Europe o zaštiti arhitektonskog blaga Europe, Narodne novine, Međunarodni ugovori, [6/94](#)
- Konzervatorska podloga za prostorni plan uređenja Grada Umaga - Izmjene i dopune (2011)
- Okvirna konvencija savjeta Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo – Faro, (2005)
- Pravilnik o arheološkim istraživanjima ([NN 102/10](#))
- Pravilnik o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (2012)
- Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje vrijednosti pokretnina koje imaju kulturnu, umjetničku ili povijesnu vrijednost (NN [77/04](#))
- Pravilnik o označavanju nepokretnih kulturnih dobara i objekata u kojima su smještene zbirke kulturnih dobara ([NN 12/06](#))
- Pravilnik o postupku i načinu izdavanja dopuštenja za obavljanje podvodnih aktivnosti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske koji su zaštićeni kao kulturno dobro ([NN 22/09](#), [NN 36/11](#))
- Pravilnik o uvjetima za davanje odobrenja radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske ([NN 141/06](#), [NN 70/12](#))
- Pravilnik o uvjetima za fizičke i pravne osobe radi dobivanja dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ([NN 74/03](#), [NN 44/10](#))
- UNESCO-va Konvencija o mjerama zabrane i sprečavanju nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosu vlasništva kulturnih dobara Narodne novine, Međunarodni ugovori, [12/93](#)
- Zakon o knjižnicama (1997)
- Zakon o muzejima (2009)
- Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti nematerijalne kulturne baštine, Narodne novine, Međunarodni ugovori br. [5/05](#), [5/07-objava](#)

- Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti podvodne kulturne baštine, Narodne novine , Međunarodni ugovori, 10/04.
- Zakon o potvrđivanju UNIDROIT-ove Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima, sklopljen u Rimu 24. lipnja 1995, Narodne novine ,Međunarodni ugovori, [5/00](#), [6/02](#) objava
- Zakon o ratifikaciji Europske konvencije o zaštiti arheološke baštine (revidirana) iz 1992. godine sastavljene u Valetti 16. siječnja 1992. godine, Narodne novine , Međunarodni ugovori, [4/04](#) i [9/04](#) objava
- Zakon o upravljanju javnim ustanovama u kulturi (2001)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (1999-2012)